

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET

2024. ÉVI ÉVES BESZÁMOLÓHOZ

TARTALOMJEGYZÉK

I.	ÁLTALÁNOS RÉSZ	3
1.1	A TÁRSASÁG BEMUTATÁSA	3
1.2	EUROCONTROL – LÉGIFORGALMI DÍJAK SPECIÁLIS ELSZÁMOLÁSI RENDSZERE	5
1.3	ELSZÁMOLÁSI EGYENLEGEK MEGHATÁROZÁSA A 2024-ES ÉVBEN	7
1.4	A SZÁMVITELI POLITIKA ISMERTETÉSE	8
1.4.1	AZ ÉVES BESZÁMOLÓ KÉSZÍTÉSE	8
1.4.2	ALKALMAZOTT ÉRTÉKELÉSI ELJÁRÁSOK ÉS MÓDSZEREK	9
1.4.3	AMORTIZÁCIÓS POLITIKA	12
1.4.4	CÉLTARTALÉK KÉPZÉSI SZABÁLYOK	14
1.4.5	VÁLTOZÁSOK A SZÁMVITELI POLITIKÁBAN	15
II.	SPECIFIKUS RÉSZ	16
2.1	MÉRLEGHEZ KAPCSOLÓDÓ KIEGÉSZÍTÉSEK	16
2.1.1	TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉS IMMATERIÁLIS JAVAK	16
2.1.2	BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	17
2.1.3	KÉSZLETEK	18
2.1.4	KÖVETELÉSEK	18
2.1.5	ÉRTÉKPAPÍROK	20
2.1.6	PÉNZESZKÖZÖK	20
2.1.7	AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	21
2.1.8	SAJÁT TŐKE	23
2.1.9	CÉLTARTALÉKOK	24
2.1.10	KÖTELEZETTSÉGEK	26
2.1.11	PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	28
2.2	EREDMÉNYKIMUTATÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ KIEGÉSZÍTÉSEK	31
2.2.1	ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE	31
2.2.2	EGYÉB BEVÉTELEK	34
2.2.3	ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	35
2.2.4	SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK	38
2.2.5	EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK	39
2.2.6	PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	40
2.2.7	TÁRSASÁGI ADÓ	42
2.3	VAGYONI, PÉNZÜGYI ÉS JÖVEDELMI HELYZET ÉRTÉKELÉSE	43
III.	TÁJÉKOZTATÓ RÉSZ	44
3.1	MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK	44
3.1.1	MÉRLEGFORDULÓNAPON NYITOTT HATÁRIDŐS ÜGYLETEK	44
3.1.2	PÉNZÜGYI SZEMPONTBÓL JELENTŐS, MÉRLEGBEN NEM SZEREPLŐ MEGÁLLAPODÁSOK BEMUTATÁSA	45
3.2	VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐK, IGAZGATÓSÁG, FELÜGYELŐBIZOTTSÁG TAGJAINAK KIFIZETÉSEI	46
3.3	MUNKAVÁLLALÓK ÁTLAGOS LÉTSZÁMA, BÉRKÖLTSÉGE ÉS SZEMÉLYI JELLEGŰ EGYÉB KIFIZETÉSEI	46
3.4	KAPOTT TÁMOGATÁSOK (2023-2024. ÉV ESEMÉNYEI)	47
3.5	KÖRNYEZETVÉDELME	53
3.6	KUTATÁS-FEJLESZTÉS TÁMOGATÁSA	53
3.7	MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK	56
IV.	MELLÉKLETEK	57
4.1	CASH-FLOW KIMUTATÁS	57
4.2	IMMATERIÁLIS JAVAK ÁLLOMÁNYVÁLTOZÁSA	59
4.3	TÁRGYI ESZKÖZÖK ÁLLOMÁNYVÁLTOZÁSA	60
4.4	LÉGIFORGALMI IRÁNYÍTÁSI SZOLGÁLTATÁSOK ÁRBEVÉTELE – FÖLDRAJZI MEGBONTÁSBAN	61
4.5	IMPORTBESZERZÉSEK	62
4.6	TÁRSASÁGI ADÓALAP MÓDOSÍTÓ TÉTELEK	63
4.7	A KÖRNYEZET VÉDELMI KÖZVETLENÜL SZOLGÁLÓ IMMATERIÁLIS JAVAK ÉS TÁRGYI ESZKÖZÖK	64
4.8	A VESZÉLYES HULLADÉKOK, KÖRNYEZETRE KÁROS ANYAGOK MENNYISÉGI ÉS ÉRTÉKADATAI	65
4.9	EGYÉB KÖRNYEZETVÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEK	66
4.10	SZAKMAI RÖVIDÍTÉSEK MAGYARÁZATA	67

I. Általános Rész

1.1 A társaság bemutatása

A Társaság

cégneve:	HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zártkörűen Működő Részvénytársaság
rövidített elnevezése:	HungaroControl Zrt.
alapításának időpontja:	2006. november 22.
cégbíróági bejegyzés időpontja:	2006. december 13.
cégjegyzékszám:	01-10-045570
székhelye:	1185 Budapest, Igló u. 33-35.
telephelye:	1185 Budapest, Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér
fióktelepei:	Kőrishegyi radarállomás – HU-8572 Bakonyszücs, Hrsz.: 0129 Püspökladányi radarállomás – HU-4150 Püspökladány, Hrsz.: 0915/4
alaptőkéje:	20.202 millió forint
tulajdonosa:	N7 Holding Zrt. (100%)
tulajdonos székhelye:	1133 Budapest, Pozsonyi út 56.
statisztikai számjele:	13851325-5223-114-01
adószáma:	13851325-4-51
csoportazonosító:	17783051-5-51

A Társaság működési formája:

A Társaság zártkörűen működő, egyszemélyes részvénytársaság.

Részvények fajtája, száma és névértéke:

A Társaságnál kibocsátott részvények fajtája törzsrészvény.

A Társaság alaptőkéje 20.200 darab, egyenként 1 millió forint, azaz egymillió forint névértékű „A” részvénytársaságba tartozó részvényben, amelyek kibocsátási értéke részvényenként 1 millió forint, azaz egymillió forint, továbbá 16 db 100 ezer forint, azaz egyszázezer forint névértékű „B” részvénytársaságba tartozó részvényben testesül meg, amelyek kibocsátási értéke részvényenként 100 ezer forint, azaz egyszázezer forint.

A Társaság elektronikus elérhetősége:

Honlap: www.hungarocontrol.hu E-mail: info@hungarocontrol.hu

A Társaság feladatai:

A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény a 61/A. §-ában a HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zártkörűen Működő Részvénytársaságot (a Társaság) jelöli ki a 61/A. § (3) bekezdésében részletezett légiforgalmi szolgáltatások ellátására.

Emellett a Társaság ellátja a Magyarország Kormánya és a Koszovói Nemzetközi Biztonsági Erő (KFOR) között a Koszovó felett kijelölt légtérben egyes léginavigációs szolgáltatások

nyújtásáról és egyéb kapcsolódó tevékenységek ellátásáról szóló Végrehajtási Megállapodás kihirdetéséről rendelkező 2013. évi CCXLVIII. törvényben a Társaság számára meghatározott feladatokat.

A Társaság tevékenysége

A Társaság TEÁOR szerinti főtevékenysége: (5223'08) Légi szállítást kiegészítő szolgáltatás.

A Társaság a főtevékenysége ellátását elősegítő szolgáltató tevékenységeket is elláthat.

A HungaroControl Zrt. a főtevékenységét jelentő légiforgalmi szolgáltatás keretében végzi:

- a Magyarország légterében átrepülő forgalom irányítását,
- valamint a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér érkező-induló forgalmának kiszolgálását,
- ezek mellett egyéb piaci alapon működő kiegészítő szolgáltatásokat is nyújt (például vidéki repülőtereken repüléstájékoztató és légiforgalmi irányítási tevékenység, oktatás, tanácsadás, stb.).

Az Éves Beszámoló összeállítása

Az Éves Beszámolót a Társaság vezérigazgatója: Turi Ferenc (2083 Solymár, Tölgy utca 7.) önállóan írja alá.

A Társaságnál a könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy: Boldizsár Richárd, regisztrált mérlegképes könyvelő, regisztrációs szám: 172687.

A Társaság könyvvizsgálóinak adatai:

Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. (1068 Budapest, Dózsa György út 84/C.), MKVK nyilvántartási száma: 000083. A könyvvizsgálatért a könyvvizsgáló által kijelölt felelős személy Molnár Attila, MKVK tagsági száma: 007379.

A 2024. üzleti évre vonatkozó beszámoló könyvvizsgálataért a szerződésben megállapított díj 40 millió forint + ÁFA. Egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatban elszámolt költségek összege 5 millió forint.

Konszolidáció

A Társaság az N7 Holding Zrt.-nek mint anyavállalatnak a konszolidációs körébe teljeskörűen bevont leányvállalata. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló az anyavállalat telephelyén megtekinthető: 1113 Budapest, Dávid Ferenc utca 4-6.

1.2 Eurocontrol – légiforgalmi díjak speciális elszámolási rendszere

A HungaroControl Zrt. főtevékenységén belül a három fő üzletág:

- Útvonalirányítás (ENR): a Magyarország felett átrepülő forgalom irányítása,
- Terminálirányítás (TNC): a Budapest közellkörzetében működő Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren le- és felszálló légiforgalom irányítása,
- A Koszovó felett kijelölt légtérben egyes léginavigációs szolgálatok nyújtása és egyéb kapcsolódó tevékenységek ellátása.

Az üzletágak bemutatása

Útvonalirányítás – Magyarország légtérében

Magyarország 1992-ben lett tagja az Eurocontrol Multilaterális Egyezménynek, amelynek keretében a szerződő államok vállalták, hogy összehangolt politikát léptetnek életbe közös elszámolási rendszer felállításával az *útvonaldíjak* megállapítására, kiszámlázására, beszedésére és nyilvántartására. Az útvonal irányítási díjak meghatározását 2019. december 31-ig a léginavigációs szolgálatok közös díjszámítási rendszerének létrehozásáról szóló 391/2013/EU bizottsági végrehajtási rendelet, 2020. január 1-től pedig a Bizottság (EU) 2019/317 végrehajtási rendelete szabályozza. Majd a COVID-19 világjárványra tekintettel 2020. november 3-i dátummal megjelent a Bizottság (EU) 2020/1627 végrehajtási rendelete, amely rendkívüli intézkedésekkel módosítja az utóbbi jogszabály alkalmazását.

Az Eurocontrol Központi Útvonaldíj Iroda (Central Route Charges Office – CRCO) a tagországok repülési adatszolgáltatásai alapján számlázza a légitársaságok felé az általuk végrehajtott repülésekkel kapcsolatos légiforgalmi díjakat, beszedi azokat, majd átutalja a légiforgalmi szolgáltatóknak. Mindezen tranzakciókról részletes nyilvántartást vezet, amelyet a tagállamok részére havi rendszerességgel elérhetővé tesz. Ezen tevékenység után az útvonalirányítás (ENR) esetében adminisztrációs díj kerül felszámításra, amelyet az adott repülésekkel kapcsolatos útvonaldíjon felül a légitársaságok megfizetnek a havi kiszámlázás során, a Multilaterális Egyezménynek megfelelően.

Terminálirányítás – Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren és Budapest közellkörzetében

Az útvonalirányítás esetében feltüntetett rendeletek szabályozzák a terminálirányításhoz kapcsolódó „közellkörzeti díjszámítási körzet” költségalapjának (terminal navigation charges, vagy TNC) és egységes díjainak meghatározását is.

A TNC díjakkal kapcsolatos követelések kezelésére az Eurocontrol és Magyarország között létrejött bilaterális megállapodás alapján kerül sor, amellyel kapcsolatban a HungaroControl egy évre vonatkozóan előre meghatározott összeget fizet, és a terminál-költségalapban felszámít a légitársaságok felé.

Koszovói magas légtér irányítása

A Koszovó felett kijelölt légtérben egyes léginavigációs szolgálatok nyújtásáról és egyéb kapcsolódó tevékenységek ellátásáról szóló, Magyarország Kormánya és a Koszovói Nemzetközi Biztonsági Erő (KFOR) között létrejött Végrehajtási Megállapodás alapján a Társaság végzi a Megállapodásban kijelölt légtérben az átrepülő forgalom irányítását.

A koszovói irányítás a közös Szerbia-Montenegró-KFOR „ENR” díjszabási zóna keretein belül működik. A szolgáltatásnyújtás bevételeinek és költségeinek elszámolása a közös Szerbia-Montenegró-KFOR költségápolon keresztül történik valamennyi érintett fél szoros együttműködésében, az Eurocontrol útvonalhasználati díjak fizetésre vonatkozó elveivel összhangban.

Elszámolási rendszerek

Teljes költségterítési rendszer

A légiforgalmi szolgáltatás költségei a kezdetekben az úgynevezett „teljes költségterítési rendszer” keretein belül térültek meg. 2015. üzleti évtől már csak a Koszovói irányítás költségeinek elszámolása történik a teljes költségterítési rendszeren belül.

A “teljes költségterítési” elszámolási rendszer sajátossága, hogy az egységdíj meghatározásához előzetesen meg kell állapítani a következő évre várható forgalom és a szolgáltatás nyújtásához szükséges költségek nagyságát, azonban a forgalom tényleges alakulása, illetve a tényleges költségek nagysága a tervezettől mindig eltér, így az egyes tagállamok esetében a költségek teljes megtérülése adott évre vonatkozóan nem érhető el teljes pontossággal. Bizonyos években bevételehiány, máskor bevételeltöbblet keletkezik. A hiány és a többlet kiegyenlítése az úgynevezett „kiigazító mechanizmus” alkalmazásával történik, melynek keretében az adott év (n) bevételeinek hiánya/többlete elszámolásra kerül, ettől eltérő tagállami szándék hiányában – főszabály szerint – az „n+2”-ik évben az egységdíjtétel kalkulációja során. Az adott évben keletkező bevételei többlet/hiány árbevétele a megbízható és valószínű bemutatásának érdekében elhatárolásra kerül, majd n+2 évben kerül feloldásra. Ebben az elszámolási rendszerben a légiforgalmi szolgáltatók nem viselnek sem költség-, sem forgalmi kockázatot.

Teljesítményrendszer

A teljes költségterítési rendszert az Európai Unióban belül 2012-t követően felváltotta a kockázatok megosztását előtérbe helyező „teljesítményrendszer”, melyet 2019. december 31-ig a 390, illetve 391/2013/EU Rendelet, 2020. január 1-től pedig a Bizottság 2019/317 Rendelete szabályoz. A COVID-19 világjárványra tekintettel utóbbi a Bizottság (EU) 2020/1627 végrehajtási rendeletében foglalt eltérésekkel alkalmazandó.

Az útvonalirányítási szolgáltatás (ENR) esetében 2012. január 1. óta, a terminálirányítás (TNC) esetében pedig 2015. január 1-től kezdődően lépett életbe a *teljesítményrendszer*, amely bizonyos paraméterek mentén kockázati (költség- és forgalomkockázat) elemeket vezetett be a díj meghatározása során. Ez azt jelenti, hogy a tervtől való meghatározott eltérések többé nem számolhatók el, hanem a Társaság egyes kockázatokot maga visel, annak költségei őt terhelik, illetve ő rendelkezik az extra bevételekkel.

A teljesítményrendszerben az érintett EU-s országoknak előre meghatározott tervezési időszakokra (ún. referencia időszak) teljesítménytervet, azaz költség és forgalmi tervet, és ezekkel együtt négy teljesítményterületen (repülésbiztonság, környezetvédelem, kapacitás, költséghatékonyság) teljesítménycélokat kell meghatározniuk. Az adott ország teljesítménytervében meghatározott teljesítménycélok kialakítása során figyelembe kell venni az adott teljesítményterületre uniós szinten kitűzött teljesítménycélokat is.

A teljesítményterületek közül kiemelkedik a költséghatékonyság, elsősorban az ehhez kapcsolódó kockázatok, illetve pénzügyi hatások miatt. A legfőbb kockázatok, melyek a teljesítményrendszerben a légiforgalmi szolgáltatókra hárulnak:

1. Költség kockázat

A teljesítménytervben meghatározott reál költségszinthez képest magasabb költséget csak a jogszabályban meghatározott - korlátozott számú - esetben van mód érvényesíteni (ezek az ún. költség-kockázatot nem viselő, vagy „nem kontrollálható költségek”), ellentétben a teljes költségtérítéses rendszerrel, ahol az összes tevékenységgel összefüggésben felmerült költséget át lehetett hárítani a szolgáltatást igénybe vevő légitársaságokra. Előbbiekből kifolyólag, az árfolyam-mozgásokból adódó kockázatokat sem lehet már ebben a rendszerben áthárítani a légtérhasználókra. Annak eredményeképp azonban, hogy a teljesítményrendszerben a költség kockázat nagy része a reál költségszinthez kapcsolódik, az infláció tervtől eltérő alakulásának kockázatát továbbra is a légiforgalmi irányítást igénybe vevő légtérhasználók viselik.

2. Forgalmi kockázat

A teljesítménytervben meg kell határozni az adott referencia időszakra vonatkozóan becsült forgalom nagyságát is. A teljesítményrendszer keretei között a forgalmi szint eltéréseiből adódó bevétel kiesést, illetve többletet egy bizonyos szintig már a szolgáltatóknak kell viselniük. Erre egy sávok kockázatmegosztás keretében kerül sor az alábbiak szerint:

Forgalom eltérés nagysága a tervhez képest	Szolgáltató viseli	Légtérhasználó viseli
±0-2%	100%	0%
±2-10%	2% fölötti rész 30%-a	2% fölötti rész 70%-a
±10%-	10% fölötti rész 0%-a	10% fölötti rész 100%-a

A forgalmi eltérés hatásának számítása során vannak olyan úgynevezett „nem kontrollálható” tételek, amelyeket nem kell figyelembe venni, azaz ezen esetekben a légiforgalmi irányítást végző szolgáltatók helyett a légtérhasználók viselik teljes mértékben az eltérés kockázatát (meteorológiai költségek, hatósági költségek, kutatás-mentés, nemzetközi hozzájárulások és elszámolási egyenlegek esetében).

1.3 Elszámolási egyenlegek meghatározása a 2024-es évben

Az elszámolási egyenlegek meghatározása az elfogadott teljesítménytervhez képest felmerült eltérések alapján, a teljesítményrendszerben meghatározott – az előző 1.2 pontban említett – különböző jogcímek (forgalom, infláció, nem kontrollálható költségek stb.) szerint történt.

A 2020-2024 közötti referencia periódust (RP3) lefedő teljesítménytervet azonban a világjárvány miatt nem fogadták el 2020-ban. Bár a teljesítményrendszer kereteit megtartották, a rendkívüli intézkedésekről szóló EU 2020/1627 rendelet alapján új nemzeti szintű tervet kellett benyújtani 2021. október 1-ig. 2022. április 13-án az Európai Bizottság a felülvizsgált magyar teljesítménytervet elfogadta. Az elfogadásról szóló Bizottsági Határozat (EU) 2022/775 számmal 2022. május 18-án jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

A kumulált tény infláció eltérése a tervtől jelentős mértékű inflációs egyenleget keletkeztetett, mivel a költség kockázat nagy része a reál költségszinthez kapcsolódik.

2022-től már kell forgalmi kockázattal is számolni, a 2024. évi, 10%-ot meghaladó forgalmi többlet miatt jelentkező többletbevétel túlnyomó részét 2026-ban vissza kell majd téríteni, de a többlet maradék részének még így is jelentős pozitív hatása van a Társaság eredményességére.

E két jelentős tételen kívül még az elszámolási egyenlegek között jelenik meg:

- a légtérhasználóknak visszaadandó 2024. évi egyéb bevételek terv-tény eltérése, amelyet nagyrészt 2026-ban érvényesít a Társaság;
- a 2024. évi felügyeleti hatósági költségek, EUROCONTROL és kutatás-mentés költségek tény-terv eltérése, amelyet 2026-ban érvényesít a Társaság;
- az előző évi egyenlegek forgalmi hatása, amelyet 2026-ban érvényesít a Társaság;
- a 2023-as átrepülő forgalom késése miatt keletkezett büntetés, amelyet 2025-ben érvényesít a Társaság.

1.4 A számviteli politika ismertetése

1.4.1 AZ ÉVES BESZÁMOLÓ KÉSZÍTÉSE

A HungaroControl Zrt. a többször módosított, számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számviteli törvény, a továbbiakban: Szt.) alapján könyvvizetésében a kettős könyvvitelt alkalmazza, és a 8. § (2) a) szerint a magyar számviteli szabályok alapján éves beszámolót készít december 31-i fordulónappal. Az éves beszámolóval egyidejűleg a Társaság üzleti jelentést is készít.

A mérlegkészítés időpontját a Társaság az üzleti évet követő év március 15. napjával határozza meg. A Társaság üzleti éve a naptári év. A beszámolót elfogadó igazgatósági ülés dátuma 2025. május 8., amely egyben az éves beszámoló aláírásának dátuma.

A Társaság „A” típusú mérleget készít. A Társaság az eredménykimutatását összköltség eljárással állítja össze. A Társaság nem él a Szt. által biztosított összevonási, részletezési lehetőségekkel, azaz mérlegében, eredménykimutatásában sorokat nem von össze, új sorokat nem szerepeltet.

A Társaság könyveit forintban vezeti, az éves beszámoló pénzneme a forint. Az Eurocontrol részére készítendő költségalap-elszámolás is forintban készül.

A kiegészítő mellékletben a számszaki forint adatok millió forintban szerepelnek, kivéve ahol ez másképpen van jelölve.

Minősítések az önrevízió, ellenőrzés által feltárt hibák vonatkozásában: jelentős összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások – eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő – (előjeltől független) abszolút értékének együttes összege meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 2 százalékát, illetve ha a mérlegfőösszeg 2 százaléka nem haladja meg az 1 millió forintot, akkor az 1 millió forintot.

A Társaság az Szt. 155.§. 2) alapján könyvvizsgálatra kötelezett.

1.4.2 ALKALMAZOTT ÉRTÉKELÉSI ELJÁRÁSOK ÉS MÓDSZEREK

A Társaság az eszközeit és a forrásait a Számviteli törvénynek megfelelően egyedileg értékeli.

A *tárgyi eszközöknél és immateriális javaknál* az egyedi értékelés egyedi és csoportos nyilvántartásra épül. Csoportot képeznek azok az eszközök, amelyek fajta, hasznosítási cél, üzembe helyezési időpont, beszerzési érték, illetve előállítási költség, költséghely és felelős megőrző szempontjából azonosnak tekinthetők.

A terv szerinti és a terven felüli értékcsökkenési leírás módjára, az értékvesztés elszámolásának és visszairásának eseteire, valamint az egyes tárgyi eszközök esetében a leírási kulcsok meghatározására vonatkozó részletes szabályokat az Amortizációs politika tartalmazza.

A *befektetett pénzügyi eszközök* között a tulajdoni részesedés nyilvántartásba vételének időpontja: részvény, üzletrész vásárlása esetén a tulajdonjog megszerzésének időpontja. A tulajdonjog megszerzésének időpontja alapítás, tőkeemelés esetén a tulajdoni részesedés cégjegyzékbe való bejegyzésének dátuma. A tartós tulajdoni részesedést jelentő befektetések értékelése egyedileg, mérlegelt átlagár alapján történik. A mérleg fordulónapján értékvesztést számol el a Társaság, ha:

- a tőzsdén és egyéb tőkepiacon jegyzett részesedés esetében – kellően aktív piac esetén – a jegyzési árfolyam tartósan és jelentősen a könyv szerinti átlagos árfolyam alá csökken (a leértékelés a mérlegkészítés időpontjában érvényes jegyzési átlagárfolyamra történik),
- nem jegyzett részesedés esetén a Társaság részesedésére jutó saját tőke értéke tartósan és jelentősen a könyv szerinti érték alá csökken (az értékvesztést a részesedésre jutó saját tőke összegéig számolja el).

Leányvállalatnak vagy közös vezetésű vállalkozásnak minősülő befektetés esetében a részesedés (üzleti- vagy cégértékkel, illetve a vállalkozásnak adott kölcsönnel korrigált) értéke a befektetés realizálható értékével kerül összevetésre. Amennyiben a részesedésre jutó saját tőke összege alacsonyabb, mint a részesedés üzleti- vagy cégértékkel, illetve a vállalkozásnak adott kölcsönnel korrigált könyv szerinti értéke, meghatározásra kerül a részesedés realizálható értéke. Értékvesztés elszámolására akkor kerül sor, ha:

- a realizálható érték tartósan alacsonyabb, mint a részesedés üzleti- vagy cégértékkel korrigált, illetve a befektetés részére adott kölcsönrel növelt könyv szerinti értéke; és
- a részesedés jövőbeli üzleti kilátásai vagy a működésével kapcsolatos stratégiai tényezők sem támasztják alá a befektetés megtérülését.

A befektetett pénzügyi eszközök között nyilvántartott egyéb, nem kereskedési célúnak minősített *értékpapírok* bekerülési értéke: a vételár, illetve a szerzési érték. Az azonos típusú, több beszerzésből származó értékpapírok elidegenítése, bevonása során a könyv szerinti érték csökkentése FIFO módszerrel történik. Abban az esetben, ha a könyvekben szereplő befektetett pénzügyi eszköz piaci értéke tartósan a könyv szerinti érték alá csökken, a Társaság értékvesztést számol el a piaci érték szintjéig. Az értékvesztést a pénzügyi ráfordítások között kell elszámolni. A Társaság egyedileg minősített lényeges eszközei azok, amelyek a mérleg sor 20%-ának értékét képezik és nagyobbak 5 millió forintnál, továbbá minden, egyedileg lényegesnek minősített eszköz.

A *készleteket* egyedileg értékeli a Társaság. Egyedi értékelésnek minősül a csoportosan nyilvántartott, azonos paraméterekkel rendelkező eszközök átlagos beszerzési áron történő értékelése is. A Számviteli törvény szerinti bekerülési értéket a vásárolt anyagok, áruk esetében

mérlegelt átlagáras eljárással határozza meg. A Társaság a vásárolt készletek beszerzési árát csökkenti:

- ha a készlet nem felel meg a készletekre vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltételek, szakmai előírás stb.), az eredeti rendeltetésének, vagy megrongálódott; vagy
- ha a készlet eredeti állapotában nem következett be változás, azonban a Társaság a tevékenységének, az alkalmazott technológiának vagy a piaci körülményeknek a megváltozása miatt a készletet nem tudja az eredeti céljának, rendeltetésének megfelelően felhasználni, és emiatt feleslegessé válik.

Ekkor a készlet értékének csökkenését – a különbözet értékvesztésként történő elszámolásával – a becsült eladási ár szintjéig kell elszámolni.

A mérlegben a *követelést* az elfogadott, az elismert összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értéken kell kimutatni. A vevők és adósok egyedi minősítése alapján az üzleti év mérleg fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést számol el a Társaság – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű. A Társaság a minősítést a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján végzi, amelynek során megbecsüli a követelés befolyásának várható százalékat. A minősítés során a követelések, kölcsönök, előlegek problémamentes / határidőn túli / kétes / illetve behajthatatlan kategóriákba kerülnek besorolásra.

- Problémamentes az a követelés, amely esetében egyrészt a fizetési határidő még nem járt le, másrészt a határidőre történő pénzügyi teljesítést – a Társaság információi, ismeretei szerint – semmilyen körülmény nem gátolja.
- Határidőn túli követelésnek minősül az a követelés, amelynél a megállapodás (szerződés, számla) szerinti, vagy egyéb jogszabály alapján előírt fizetési határidő lejárt.
- Kétesnek akkor tekinthető a követelés, ha annak realizálása az időpont, illetve az összegszerűség tekintetében a megismert körülmények miatt bizonytalanná vált.
- Behajthatatlannak a Szt. 3.§ (4) 10. pontja alapján minősíthető a követelés.

A mérleg fordulónapon fennálló határidőn túli, valamint a kétesnek minősített követelések után, a vevők, adósok egyedi minősítése alapján elszámolandó értékvesztés mértéke a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összege, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű. Az értékvesztés számviteli elszámolása szempontjából a Társaság vevőnként, adósonként együttesen kisösszegűnek tekinti a 100 ezer forintot meg nem haladó követeléseket. Az értékvesztés egyéb ráfordításként kerül elszámolásra. Amennyiben a vevő, az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege tartósan és jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenti a Társaság.

A légitársaságokkal szemben felmerülő követeléseket az Eurocontrol Központi Útvonaldíj Iroda (CRCO) kezeli, ő számolja ki, számlázza ki és szedi be a légtér igénybevételeért fizetendő díjakat. A követelések kezelésének keretein belül a CRCO tesz javaslatot a behajtásra teendő intézkedésekre. Az esedékes összeg behajtásával kapcsolatban vagy az Eurocontrol, vagy az Eurocontrol kérésére egy Szerződő Állam indíthat peres eljárást. A behajtást vagy peres, vagy

peren kívüli eljárással kell végrehajtani. A kétesnek minősített követelésekre 100% értékvesztés kerül elszámolásra.

Egyéb kétes kintlévőség esetében a rendelkezésre álló ismeretek, a vevő minősítése, valamint egyedi mérlegelés alapján kerül meghatározásra az értékvesztés mértéke.

A behajthatatlannak minősített követelések leírásra kerülnek. Behajthatatlan követelést a mérlegben a Társaság nem mutat ki.

A forgóeszközök között nyilvántartott értékpapírokat, melyeket a Társaság nem kereskedési célú pénzügyi instrumentumként minősít, beszerzési értékükön (vételár) kerülnek nyilvántartásba vételre. A Társaság által választott egyedi beszerzési áras nyilvántartás beszerzési árai: vételár, sajátos bekerülési értékek. Az azonos típusú, több beszerzésből származó értékpapírok elidegenítése, bevonása során a könyv szerinti érték csökkentése FIFO módszerrel történik, vagyis az először beszerzett eszközök könyv szerinti értéke kerül először kivezetésre. A kamatozó értékpapír bekerülési (beszerzési) értéke nem tartalmazza a felhalmozott kamat összegét. Minden olyan gazdasági esemény, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérleg fordulónapon meglévő eszközöket érinti, az értékelés során figyelembevételre kerül.

A Társaság a devizaszámlára kerülő *devizát*, a külföldi pénzürtékre szóló *követelést*, *befektetett pénzügyi eszközt*, *értékpapírt*, illetve *kötelezettséget* a bekerülés napjára, illetve a teljesítés napjára vonatkozó, Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon számítja át forintra.

A beruházásokhoz kapcsolódó, devizakészlettel nem fedezett devizahitelek, devizakötelezettségek évközi realizált és év végi nem realizált árfolyam-különbözeteit a Társaság a beruházások értékének részeként számolja el.

Valós értékelés

A Társaság az európai közösségi szabályozáshoz való közelítés érdekében alkalmazza a *kereskedési célú pénzügyi instrumentumok*, valamint a *fedezeti célú származékos ügyletek* körére a valós értékelés elvét. Az értékesíthető pénzügyi eszközök esetében a Számviteli Törvény lehetőséget ad a valós értékelés alkalmazására, ezzel a lehetőséggel a Társaság nem él. A Társaság csak olyan pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek, illetve ügyletek esetében alkalmazza a valós értéken történő értékelést, amelyek esetében a valós érték megbízhatóan meghatározható. A valós értéken történő értékelés elszámolása havi gyakoriságú, az éves zárás során a mérleg fordulónapján fennálló információk kerülnek figyelembe vételre.

A *fedezeti célú származékos ügyletek* értékelése valós értéken történik. A valós érték megállapítása az alábbiak alapján történik (a felsoroltak egyben sorrendet is jelentenek abban az esetben, ha egy adott instrumentum valós értéke több módon is megállapítható):

- tőzsdei jegyzési ár, kellően aktív piac esetén,
- tőzsdén kívüli piaci ár, amely a partner értékelése (Mark-to-Market érték) vagy független felek szabad megállapodása alapján, illetve korábbi tranzakciókkal, árajánlatokkal megfelelően alátámasztva a piaci értékítéletet az értékelés időpontjában megbízhatóan jelzi. A piaci érték a hozamgörbék alapján a várható pénzmozgások diszkontált nettó jelenértékével egyezik meg. Amennyiben ilyen érték rendelkezésre áll, az jobb becslést nyújt a valós értékhez, mint a spot árfolyamok, mivel figyelembe veszi a piac jövőre vonatkozó objektív előrejelzését is:

- a pénzügyi instrumentum összetevőinek a piaci ára alapján számított érték,
- a pénzpiaci értékelések során rendszerint használt értékelési eljárásokkal (pl. pénzáramok diszkontált jelenértéke), külső premisszák alkalmazásával számított érték a mérleg fordulónapján fennálló piaci értékviszonyok alapján.

Cash-flow fedezeti ügyletek valós értéken történő értékelése

A devizaárfolyam-kockázat kezelése céljából a Társaság cash-flow fedezeti ügyleteket köt, mivel a „teljesítményrendszer” keretein belül a Társaságra hárul - egyéb kockázatok mellett – az árfolyamkockázatok viselése. Annak érdekében, hogy a magyar számviteli törvény szerint készített beszámoló a fedezeti ügyletek bemutatásában ne mutasson lényeges eltérést az IFRS beszámolási standardok szerint elkészítendő beszámolóban történő bemutatástól, a Társaság a származékos ügyleteit a Számviteli Törvény 59/A-59/F. §-okban szereplő valós értéken történő értékelés szabályai szerint értékeli.

Az átértékelési különbözetet a saját tőkén belül, az értékelési tartalék részét képező, valós értékelés értékelési tartalékában kell kimutatni a cash-flow fedezeti ügylet esetén, jellegétől függően, az ügylethez rendelt követelések, illetve kötelezettségek között kimutatott pozitív, illetve negatív értékelési különbözettel szemben, az ügylet tárgyát képező pénzügyi instrumentum aktuális értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözetnek a megelőző utolsó értékelés napján érvényes piaci értéke (valós értéke) és kötési (határidős) árfolyama közötti különbözethez képest fennálló eltérése összegében (előjelének megfelelően).

A Társaság a cash-flow fedezeti ügyleteket minden hónap végén értékeli. A tranzakció értékelését a lejáratig, a valós értékelés szabályai alapján végzi a Társaság minden hónap végén a bankok által ügyletenként közölt Mark-to-Market (MtM) értéken értékelve. A Társaság a teljes valós értéket alkalmazza az értékeléshez. A valós érték különbözet az ügylet várható eredménye:

Valós érték különbözet = kötési (határidős) ár – ügylet értékelés napjára vonatkozó piaci ára (valós értéke)

Az értékeléskor keletkezett valós érték különbözet elszámolása hatékony fedezeti kapcsolat esetén csak a mérleget érinti, eredményhatása nincs. A valós érték különbözetet a saját tőkén belül a valós értékelés értékelési tartalékaként, illetve a származékos ügyletek +/- értékelési különbözeteiként mutatja ki a Társaság. A fedezeti ügylet nem hatékony részének valós érték változása közvetlenül az eredmény-kimutatásban kerül elszámolásra, a pénzügyi műveletek egyéb bevételei vagy egyéb ráfordításai között.

Az ügyletek zárásakor az ügyletekkel kapcsolatban a mérlegben és mérlegen kívül felvett követeléseket, kötelezettségeket és a hozzájuk kapcsolódó értékelési tartalékokat és különbözeteket mind vissza kell forgatni. Az ügylet zárásakor keletkezett eredmény elszámolása hatékony kapcsolat esetén a fedezett ügyleten keletkezett árfolyamkülönbséggel szemben nettó módon történik. Az ezen felüli nyereség/veszteség a pénzügyi műveletek nyereségét/veszteségét növeli.

1.4.3 AMORTIZÁCIÓS POLITIKA

A Társaság a tárgyi eszközöket és az immateriális javakat a Szt. szerinti bekerülési értéken értékeli, csökkentve a Számviteli Politika alapján meghatározott értékcsökkenés összegével. A terv szerinti értékcsökkenés megállapítása, elszámolása a maradványértékkel csökkentett

bekerülési érték alapján lineáris leírással történik az üzembe helyezés, használatba vétel napjától.

Immateriális javak

A hasznos élettartam, valamint a maradványérték megállapítása amortizálható eszközönként egyedileg történik. A Szt. 3.§ (4) bekezdés 6. pontjában foglaltak szerint a maradványérték nulla is lehet. A 200 ezer forint egyedi beszerzési értéket meg nem haladó vagyoni értékű jogok és szellemi termékek értékcsökkenése a használatba vétel időpontjában, egy összegben kerül elszámolásra.

A Társaság mérlegében megjelenő immateriális javak jellemző hasznos élettartamai:

- Kísérleti fejlesztés aktivált értéke: 2-5 év
- Vagyoni értékű jogok: 3-5 év
- Szellemi termékek: várható hasznos élettartam alapján, jellemzően 2-5 év

A terv szerinti értékcsökkenés megállapítása, elszámolása a jelentős maradványértékkel csökkentett bekerülési érték alapján lineáris leírással történik az üzembe helyezés, használatba vétel napjától. Az értékcsökkenés elszámolására havonta kerül sor a tárgyhónap utolsó napjával.

Negatív üzleti vagy cégértéket a Társaság a könyveiben nem mutat ki.

Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközöket beszerzési, előállítási költségen, illetve apportértéken kell állományba venni. A hasznos élettartam, valamint a maradványérték megállapítása amortizálható eszközönként egyedileg történik. A Szt. 3.§ (4) bekezdés 6. pontjában foglaltak szerint a maradványérték nulla is lehet. A 200 ezer forint egyedi beszerzési értéket meg nem haladó tárgyi eszközök értékcsökkenése a használatba vétel időpontjában, egy összegben kerül elszámolásra.

A Társaság mérlegében megjelenő tárgyi eszközöknél a következő hasznos élettartamok kerülnek alkalmazásra:

- Épületek és építmények: 40 év
- Idegen tulajdonú ingatlanon végzett beruházások: 17 év
- Műszaki és számítástechnikai berendezések: 3-7 év
- Járművek: 5-10 év
- Bútorok: 10 év
- Egyéb berendezések: 3-7 év

A terv szerinti értékcsökkenés megállapítása, elszámolása a jelentős maradványértékkel csökkentett bekerülési érték alapján lineáris leírással történik az üzembe helyezés, használatba vétel napjától.

A terv szerinti értékcsökkenési leírást megváltoztatja a Társaság, amennyiben az eszközöknél az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor figyelembe vett körülményekben (bruttó érték, hasznos élettartam, rendeltetésszerű használat) változás következik be.

A Társaság nem számol el terv szerinti értékcsökkenést azokra az eszközeire, amelyeknek értéke a használat során nem csökken.

Terven felüli értékcsökkenést számol el a Társaság, ha a vagyoni értékű jog a várható leírási időn belül csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető, ha a szellemi termék és a tárgyi eszköz hiányzik, megrongálódott vagy megsemmisült, ha az immateriális javak és tárgyi eszközök piaci értéke tartósan és jelentősen alacsonyabb a könyv szerinti értéknél.

Az elszámolt piaci értékelésen alapuló terven felüli értékcsökkenést visszaírja, ha az alacsonyabb értékelés okai már nem, vagy csak részben állnak fenn. A Társaság visszaírást csak az eszközök év végi értékeléséhez kapcsolódóan számol el.

1.4.4 CÉLTARTALÉK KÉPZÉSI SZABÁLYOK

A Társaság az adózás előtti eredmény terhére céltartalékot képez a várható kötelezettségekre, illetve a várható jövőbeni költségekre.

a. Céltartalék képzés a várható kötelezettségekre

A le nem zárt peres ügyekből származó várható kötelezettségek fedezetére céltartalék képzésre kerül sor a várható összegben (a perérték és a per várható kimenetelének függvényében meghatározott arány alapján) abban az esetben, ha a mérlegkészítéskor valószínűsíthető, hogy a Társaságnak pénzügyi kötelezettsége keletkezik a jogvita lezárásakor.

b. Hosszú távú munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos biztos jövőbeni kötelezettségek fedezetének biztosítására képzett céltartalék

A Társaság céltartalékot képez hosszú távú munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos biztos jövőbeni kötelezettségek fedezetének biztosítására. Az így megképzett céltartalék a Kollektív Szerződésen, illetve az Irányítói Életpálya Megállapodáson és jogszabályon alapuló azon juttatásokat öleli fel, amelyek az Szt. 41. §-a alapján a tárgyévi mérlegfordulónapon valószínű vagy bizonyos, hogy fennállnak, de összegük vagy esedékességük időpontja még bizonytalan. A céltartalék meghatározása aktuáriusi számítás alapján, a meglévő dolgozói állomány korának és juttatási körének megfelelően, a mintegy 40 éves életpályamodell figyelembevételével történik. A juttatásokra kimutatott biztos jövőbeni kötelezettségek értéke a magyar számviteli előírásoknak megfelelően a nem diszkontált értéken kerül elszámolásra.

c. Céltartalék képzés várható jövőbeni költségekre

A Társaság céltartalékot képez olyan várható, jelentős költségekre, amelyekről a mérlegfordulónapon feltételezhető vagy bizonyos, hogy a jövőben felmerülnek, de összegük vagy felmerülésük időpontja még bizonytalan és nem sorolhatók a passzív időbeli elhatárolások közé.

A Társaság a fentiek szerint meghatározott jogcímenen képzett valamennyi céltartalékot mérlegkészítéskor – a rendelkezésre álló információk alapján – értékhatártól függetlenül felülvizsgálja, és a felülvizsgálat eredménye alapján értéküket aktualizálja.

1.4.5 VÁLTOZÁSOK A SZÁMVITELI POLITIKÁBAN

A 20.000 forint alatti bekerülési értékű egyedi vagyoni értékű jogok, szellemi termékek és tárgyi eszközök az aktiválás során nem kerülnek be az eszköznyilvántartásba, a rendeltetésszerű használatbavételkor egy összegben közvetlenül a beruházási számláról kerülnek kivezetésre a terv szerinti értékcsökkenési leírással szemben.

A Társaság évente felülvizsgálja a tárgyi eszközök és immateriális javak hasznos élettartamát és maradványértékét. 2024. évtől a Társaság a költség-haszon, valamint a lényegesség elvének megfelelően csak azon eszközök maradványértékének és hasznos élettartamának felülvizsgálatát végzi el, melyek az adott vizsgálati év kezdetekor legalább 5 millió forint feletti könyv szerinti értékkel rendelkeznek.

II. Specifikus Rész

2.1 Mérleghez kapcsolódó kiegészítések

2.1.1 TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉS IMMATERIÁLIS JAVAK

Immateriális javak

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	326	323	-1%
Vagyoni értékű jogok	17 908	20 207	13%
Szellemi termékek	368	512	39%
Immateriális javak összesen	18 602	21 042	13%

Az immateriális javak részletes állományváltozását a **4.2. sz. melléklet** tartalmazza.

A Társaság a vagyoni értékű jogok között mutatja be azon tevékenységét segítő szoftvereket, melyek tulajdonjogával nem rendelkezik. Legjelentősebb ezek közül a MATIAS légiforgalmi irányító rendszer, mely a folyamatos fejlesztések által megfelel az európai jogszabályi követelményeknek.

A vagyoni értékű jogok nettó értéke 13%-kal növekedett, elsősorban az 5.195 millió forint értékben megvalósult beruházások, valamint a 2.896 millió forint értékben elszámolt terv szerinti értékcsökkenési leírás eredményeképp. A legjelentősebb tárgyévi aktiválások:

- Traffic Complexity Tool rendszer 450 millió forint,
- Mentőrendszer szoftver kapacitásbővítés 261 millió forint értékben.

Tárgyi eszközök

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	6 551	6 230	-5%
Műszaki berendezések, gépek, járművek	6 014	5 931	-1%
Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	3 627	5 160	42%
Beruházások, felújítások	3 364	3 679	9%
Beruházásokra adott előleg	23	90	291%
Tárgyi eszközök összesen	19 579	21 090	8%

A tárgyi eszközök nettó értéke 8%-os növekedést mutat 2023. december 31-hez viszonyítva. A növekedés főként az egyéb berendezések nettó értékében következett be. Az egyéb berendezések nettó értéke 42%-kal növekedett, elsősorban a 3.014 millió forint értékben megvalósult beruházások, valamint az 1.479 millió forint értékben elszámolt terv szerinti értékcsökkenési leírás eredményeképp. A legjelentősebb tárgyévi aktiválások:

- Storage beszerzés 783 millió forint,
- Szerver fejlesztés 510 millió forint,
- Cisco hálózati eszközök beszerzése 431 millió forint értékben.

A Tárgyi eszközök részletes állományváltozásait a **4.3. sz. melléklet** tartalmazza.

A Társaság az üzembe helyezett eszközeire kizárólag lineáris módszerrel számol el terv szerinti értékcsökkenési leírást. A tárgyévben tárgyi eszközökre elszámolt értékcsökkenési leírás értéke 3.384 millió forint.

2.1.2 BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

Befektetett pénzügyi eszközök tartalmazza a HungaroControl Zrt. tartós részesedését kapcsolt vállalkozásban, egyéb tartós részesedését, valamint a hosszú lejáratra befektetett pénzügyi eszközök összegét.

A tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok az éven túli lejáratú állampapírokat tartalmazzák. (A rövid lejáratú pénzügyi befektetések bemutatása a **2.1.5.** pontban történik.)

Befektetett pénzügyi eszközök

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban	6	6	0%
Egyéb tartós részesedés	2	2	0%
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	3 517	4 062	15%
Befektetett pénzügyi eszközök összesen	3 525	4 070	15%

Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban

Az Entry Point Central Korlátolt Felelősségű Társaság (EPC Kft.) a HungaroControl Zrt. és a svéd Entry Point North AB közös vezetésű vállalata, mely a légiforgalmi irányító szakszemélyzet alapképzését végzi. Adatait az alábbi táblázat tartalmazza:

EPC Kft.

adatok ezer Ft-ban

	Adatok	2023.12.31	2024.12.31
Gazdasági társaság neve	Entry Point Central Kft.		
Székhelye:	1185 Budapest Igló u. 33-35.		
Alapítás:	2011. május 26.		
Tőkeszerkezet:	Saját tőke	53 691	92 134
	Jegyzett tőke	3 000	3 000
	Tőketartalék	10 000	10 000
	Eredménytartalék	6 756	40 691
	Adózott eredmény	33 935	38 443
Tulajdonosok részesedés aránya:	HungaroControl Zrt.	49%	49%
	Entry Point North AB	51%	51%

A HungaroControl Zrt. tulajdonosi részesedése az EPC Kft.-ben 49%, mindazonáltal a társasági szerződés alapján a jogokat a két tulajdonos egyenlő arányban gyakorolja, így az EPC Kft. közös vezetésű vállalkozásnak minősül. A Társaság a Szt. 119. § 2) bekezdésében adott felmentési lehetőséggel élve nem készít konszolidált beszámolót, mivel a társasági beszámoló az EPC Kft. konszolidálásba történő bevonása nélkül is megbízható és valós képet ad a csoport vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetéről.

Egyéb tartós részesedés

A „FAB CE Aviation Services Ltd.” a HungaroControl Zrt, valamint az osztrák, a cseh, a horvát, a szlovák és a szlovén légiforgalmi szolgáltatóval közösen alapított vállalata. A közös vállalat feladata a FAB CE Program végrehajtásának támogatása, a régió közös légiközlekedési projektjeinek menedzselése. A vállalat székhelye: Szlovénia, Ljubjanai Repülőtér, Zgornij Brnik 130 N, 4210 Brnik. A HungaroControl Zrt. tulajdonosi részesedése 16,67%, a hat tulajdonos a jogokat részesedésük arányában gyakorolja.

Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír

A „Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” az éven túli lejáratú állampapír befektetéseket tartalmazzák. Az éven túli lejáratú állampapír befektetések a Társaság hosszú távon befektetett pénzeszközeit tükrözik.

2.1.3 KÉSZLETEK**Készletek**

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Tartalék alkatrészek	167	168	1%
Egyéb anyagok	22	17	-23%
Készletek összesen	189	185	-2%

A készletek 2024. december 31-i záró állománya 2%-os csökkenést mutat, amelynek oka az egyéb anyagok 5 millió forintos csökkenése. A Társaság az egyéb anyagok között jeleníti meg a működéséhez beszerezett és raktározott készleteket.

A készletekkel kapcsolatos értékvesztés mozgásokat az alábbi táblázat tartalmazza:

Készlet értékvesztése

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024. évi feloldás/kivezetés	2024. évi képzés	2024.12.31
Egyéb anyagok	42	-5	0	37
Készlet értékvesztése	42	-5	0	37

2.1.4 KÖVETELÉSEK**Követelések**

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Vevők	9 364	8 728	-7%
Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	17	18	6%
Egyéb követelések	2 084	2 318	11%
Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete	89	156	75%
Követelések összesen	11 554	11 220	-3%

A követelések 2024.12.31-i záró állománya 3%-os csökkenést mutat. A követelések egyes tételeit az alábbi táblázat mutatja be részletesen.

A vevőkkel szembeni követelések értéke 2023.12.31-hez viszonyítva 7%-kal, 636 millió forinttal csökkent.

Vevők			
adatok millió Ft-ban			
Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Belföldi vevők	25	100	300%
Belföldi vevők értékvesztése	-1	-1	0%
Belföldi vevők nettó értéke	24	99	313%
Külföldi vevők	10 950	9 751	-11%
Külföldi vevők értékvesztése	-1 610	-1 122	-30%
Külföldi vevők nettó értéke	9 340	8 629	-8%
VEVŐKÖVETELÉSEK ÖSSZESEN	9 364	8 728	-7%

A Társaság külföldi vevőállományának több mint 99%-át a légitársaságokkal szemben fennálló légiforgalmi díjkövetelések jelentik, a következő táblázatban részletezettek szerint:

Légitársaságokkal szembeni követelések			
Megnevezés	EUR	millió Ft	Záróárfolyam
Légiforgalmi díjak bruttó követelésállománya 2023.12.31	26 888 286,51	10 292	382,78
2023.12.31-ig elszámolt értékvesztés	-2 560 845,52	-980	382,78
Légiforgalmi díjkövetelések könyv szerinti értéke 2023.12.31	24 327 440,99	9 312	382,78
Légiforgalmi díjak bruttó követelésállománya 2024.12.31	23 138 344,58	9 489	410,09
2024.12.31-ig elszámolt értékvesztés	-2 147 614,96	-881	410,09
Légiforgalmi díjkövetelések könyv szerinti értéke 2024.12.31	20 990 729,62	8 608	410,09

A légiforgalmi díjkövetelések könyv szerinti értéke 2023.12.31-hez viszonyítva 8%-os, 704 millió forint összegű csökkenést mutat.

Légitársasági követeléseken elszámolt értékvesztés		
Légitársasági követeléseken elszámolt értékvesztés	EUR	millió Ft
2023. évi záró értékvesztés állomány	2 560 845,52	980,00
2024. évi feloldás	-1 329,69	-1,00
2024. évi kivezetés	-651 949,62	-258,00
2024. évi képzés	240 048,75	95,00
2024. évi devizás átértékelés	0,00	65,00
2024. évi záró értékvesztés állomány	2 147 614,96	881,00

Az év során az Eurocontrol javaslatára a légitársasági követelések közül kivezetett összeg 437.307 euró értékű behajthatatlan követelés, amely 100%-ban értékvesztett. Továbbá, az Eurocontrol hatékony követeléskezelésének köszönhetően 214.643 euró értékben folyt be korábban értékvesztett követelés, így az értékvesztés állomány változása az előbbi két okból

összesen 651.950 euró. 2024 végén a vevők minősítése alapján elszámolt további értékvesztés 240.049 euró, ezáltal a légitársasági követelésekre elszámolt értékvesztés értéke 2.147.615 euróra változott.

Egyéb követelések bemutatása

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Általános forgalmi adó követelés	1 362	1 206	-11%
Adók túlfizetéséhez kapcsolódó követelések	59	1 021	1 631%
Fizetett előlegekből származó követelések	586	28	-95%
Különféle egyéb követelések	77	63	-18%
Egyéb követelések összesen	2 084	2 318	11%

Az egyéb követelések értéke 2023.12.31-hez viszonyítva 234 millió forinttal növekedett, túlnyomó részben a társasági adóban, illetve a helyi iparüzési adóban a 2023. évi tény adatok alapján fizetett előlegekből keletkezett túlfizetések következtében.

Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete

A rövid lejáratú követelések között kimutatott „Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete” a 2024. december 31-én nyitva álló cash-flow fedezeti ügyletek mérlegfordulónapi pozitív valós értéke, melyet a saját tőkén belül megjelenő „Cash-flow fedezeti ügyletek valós érték értékelési tartalékkal” sor tartalmaz az Szt. 59/E. § értelmében. A fedezeti ügyletek, mint mérlegen kívüli tételek, részletes bemutatása a **3.1.1.** pontban található.

2.1.5 ÉRTÉKPAPÍROK

Értékpapírok

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Diszkontkincstárjegyek	8 000	11 850	48%
Államkötvények	14 912	2 758	-82%
Értékpapírok összesen	22 912	14 608	-36%

A Társaság az értékpapírokkal kapcsolatban nem számolt el értékvesztést sem a 2023. sem a 2024. évben.

2.1.6 PÉNZESZKÖZÖK

Pénzeszközök

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Forint elszámolási betétszámla	1 549	134	-91%
Forintban lekötött betétek	14 767	9 918	-33%
Deviza elszámolási betétszámla	703	83	-88%
Devizában lekötött betétek	15	17	13%
Pénzeszközök összesen	17 034	10 152	-40%

A rendelkezésre álló pénzeszközállomány kimutatott csökkenése a bázis évhez képest 6.882 millió forint.

A Társaság Számviteli törvény szerinti, **2024. évi Cash-flow kimutatását a 4.1. sz. melléklet** tartalmazza.

2.1.7 AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK

A Társaság 2023. és 2024. december 31-i aktív időbeli elhatárolás állománya a következő:

Aktív időbeli elhatárolások

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	37 179	40 136	8%
Elszámolási egyenlegek	34 370	37 558	9%
Felmentett repülések	827	792	-4%
Kamat elhatárolások	844	651	-23%
Bevételek egyéb aktív elhatárolásai	1 138	1 135	0%
Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	3 255	3 567	10%
Költségek, ráfordítások elhatárolása	3 255	3 567	10%
Aktív időbeli elhatárolások összesen	40 434	43 703	8%

Az aktív időbeli elhatárolások 8%-os növekedésének fő oka az „alulfinanszírozás” típusú költségalap elszámolási egyenlegek összértékének növekedése.

A korábbi években elhatárolt elszámolási egyenlegek 9.464 millió forint összegben épültek be a 2024. évi egységdíjakba (2023. évben 5.745 millió forint), növekedésként három üzletágban összesen 12.652 millió forint elszámolási egyenleg keletkezett (2023. évben 9.515 millió forint). A 2024. év összesített költségalap finanszírozási pozíciója 10.149 millió forint alulfinanszírozási egyenleget mutat (részletesen lásd a 2.2.1. pontban).

Az aktív időbeli elhatárolások között megjelenő, alulfinanszírozásból származó költségalap elszámolási egyenlegek 2024. évi alakulását a következő táblázat tartalmazza:

Költségalapok alulfinanszírozás típusú elszámolási egyenlegei

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024. évi feloldás	2024. évi képzés	2024.12.31
Útvonalirányításhoz kapcsolódó elszámolási egyenleg	28 462	-7 842	10 250	30 870
Terminálirányításhoz kapcsolódó elszámolási egyenleg	5 908	-1 622	2 266	6 552
Koszovó feletti irányításhoz kapcsolódó elszámolási egyenleg	0	0	136	136
Elszámolási egyenlegek összesen	34 370	-9 464	12 652	37 558

A kiegészítő melléklet **1.2 pontjában** részletesen bemutatásra kerül az **Eurocontrol elszámolási rendszere**, illetve a velejáró elszámolási egyenlegek keletkezése. A **2.2.1 pontban** pedig részletesen bemutatásra kerülnek a 2024. évben feloldott, illetve megképzett elszámolási egyenlegek.

Felmentett repülések elhatárolt bevétele

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024. évi feloldás	2024. évi képzés	2024.12.31
2022. évi felmentett repülések	414	-414	0	0
2023. évi felmentett repülések	413	-40	0	373
2024. évi felmentett repülések	0	0	419	419
Felmentett repülések összesen	827	-454	419	792

A felmentett repülésekből nyitva álló költségtérítési igények közül 454 millió forint 2024-ben befolyt. A 2023. évi elszámolás során megállapított, díjfizetés alól felmentett repülések költségeinek megtérítése a 1086/2010. (IV.9.) Kormányhatározat alapján 2025-ben, a 2024. évi díjfizetés alól felmentett repülések költségeinek megtérítése pedig 2026-ban esedékes.

Kamat elhatárolások

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024. évi feloldás	2024. évi képzés	2024.12.31
Előző évet érintő kamat elhatárolások	844	-844	0	0
Tárgyévet érintő kamat elhatárolások	0	0	651	651
Kamat elhatárolások összesen	844	-844	651	651

Az év végén elhatárolt kamatbevételek összege 2024. december 31-én 651 millió forint, 2023. december 31-én 844 millió forint. Ezen összegek a pénzügyi befektetések időarányosan járó, de még ki nem fizetett kamatát jelentik.

Bevételek egyéb aktív elhatárolásai

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024. évi feloldás	2024. évi képzés	2024.12.31
Előző évet érintő elhatárolások	1 138	-1 138	0	0
Tárgyévet érintő elhatárolások	0	0	1 135	1 135
Bevételek egyéb aktív elhatárolásai összesen	1 138	-1 138	1 135	1 135

2024. december 31-én a bevételek elhatárolásának legjelentősebb eleme 1.042 millió forint összegben az Szt. 33. § (7) szerinti támogatásokhoz kapcsolódik, amiből 375 millió forint működési célú, míg 667 millió forint fejlesztési célú támogatások között jelenik meg. A kapott támogatások bemutatását a **3.4 pont** tartalmazza.

Költségek, ráfordítások elhatárolása

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024. évi feloldás	2024. évi képzés	2024.12.31
Anyagjellegű ráfordítások	3 235	-1 512	1 765	3 488
Személyi jellegű ráfordítások	20	-20	79	79
Költségek, ráfordítások elhatárolása összesen	3 255	-1 532	1 844	3 567

Az anyagjellegű ráfordítások között azok a költségek szerepelnek, melyek kiszámlázása tárgyidőszak, de következő időszakok költségeit terhelik. Ilyenek többek között a folyóirat előfizetések, online szolgáltatások, ingatlanok bérleti díjai, szoftvertámogatások, biztosítási díjak, tagdíjak stb. Az anyagjellegű ráfordítások 2024. év végi elhatárolt állománya 253 millió forinttal magasabb a 2023. év végi záróállománynál.

A személyi jellegű ráfordítások aktív időbeli elhatárolásai a munkaviszony megszűnéséhez kapcsolódó olyan költségeket, járulékokat tartalmazzák, amelyek a következő évet érintik, mivel a munkaviszony befejezésének időpontja átnyúlik a következő időszakra. A személyi jellegű ráfordítások 2024. év végi elhatárolás állománya 59 millió forinttal magasabb a 2023. év végi állománynál.

2.1.8 SAJÁT TŐKE

Saját tőke

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	Saját tőke ÖSSZESEN	Jegyzett tőke	Eredmény tartalék	Lekötött tartalék	Értékelési tartalék	Adózott eredmény
Egyenleg 2023.12.31-én	56 150	20 202	20 473	326	-165	15 314
2023. évi eredmény átvezetése eredménytartalékba	0	0	15 314	0	0	-15 314
2023. évi eredmény terhére 2024. évben jóváhagyott osztalék	-9 000	0	-9 000	0	0	0
Cash-Flow fedezeti ügyletek valós érték értékelési tartaléka	177	0	0	0	177	0
A kísérleti fejlesztés aktivált értékéből még le nem írt összeghez kapcsolódó korrekció	0	0	3	-3	0	0
2024. évi adózott eredmény	7 831	0	0	0	0	7 831
Záró állomány 2024.12.31-én	55 158	20 202	26 790	323	12	7 831

Jegyzett tőke

A Társaság jegyzett tőkéje sem 2024-ben, sem 2023-ban nem változott.

Eredménytartalék

Az eredménytartalék a következő tényezők miatt változott: növelte az eredménytartalékot a 2023. évi adózott eredmény (15.314 millió forint), a kísérleti fejlesztés aktivált értékéből még le nem írt összeghez kapcsolódó korrekció (3 millió forint), csökkentette az eredménytartalékot a 2023. évre jóváhagyott osztalék (9.000 millió forint).

Cash-flow fedezeti ügyletek valós érték értékelési tartaléka

A saját tőkén belül kimutatott Cash-flow fedezeti ügyletek valós érték értékelési tartaléka soron szereplő 12 millió forint a Társaság 2024.12.31-én nyitva álló, hatékony cash-flow fedezeti ügyleteinek pozitív valós érték különbözete, mely az Szt. 59/E. §. értelmében a tőkében a „Cash-flow fedezeti ügyletek valós érték értékelési tartalékkal” soron szerepel mérlegfordulónapi értékeléskor. A fedezeti ügyletek, mint mérlegen kívüli tételek részletes bemutatása a 3.1.1. pontban található.

Adózott eredmény

A 2023. évi adózott eredmény 15.314 millió forint, mely alapján 9.000 millió forint osztalék került a tárgyévben jóváhagyásra. A 2024. évi adózott eredmény 7.831 millió forint. Az előző üzleti évi adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalékból kifizethető osztalék mértékét a közzétett részvényesi határozat tartalmazza.

2.1.9 CÉLTARTALÉKOK

A céltartalékok 2024. évi záró állománya 4.792 millió forinttal magasabb, mint a 2023. évi záróállomány. A céltartalékok kategóriánkénti nyitó állományát, 2024. évi feloldását, képzését és záró állományát összefoglalva az alábbi táblázat mutatja be:

Céltartalékok

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024. évi feloldás	2024. évi képzés	2024.12.31
Hosszútávú munkavállalói juttatásokra képzett céltartalék	7 784	-2 722	3 891	8 953
Egyéb képzett céltartalékok	4 570	-1 592	5 215	8 193
Céltartalék várható kötelezettségekre összesen	12 354	-4 314	9 106	17 146

A Hosszútávú munkavállalói juttatásokra képzett céltartalék fő kategóriáiban történő változásokat az alábbi táblázat mutatja be részletesen:

Hosszútávú Munkavállalói juttatásokra képzett céltartalék

adatok millió Ft-ban

Ügy	2023.12.31	2024. évi feloldás	2024. évi képzés	2024.12.31
a) IÉM befektetés	4 278	-1 029	1 590	4 839
b) KSZ életpálya juttatásra képzett céltartalék (5 évet el nem érők)	151	-88	97	160
c) Felmondási bérekkel kapcsolatban képzett céltartalék	1 004	-312	674	1 366
d) KSZ alapján az "Üzemi balesetek" fedezetére képzett céltartalék	61	-21	5	45
e) IÉM alapján Határozott idejű szerződést aláíró munkavállalók többletjuttatására képzett céltartalék	165	-50	76	191
f) Hjt. alapján a vezényelt katonák jubileumi jutalmára képzett céltartalék	584	-51	20	553
g) Kiegészítő juttatás fedezetére képzett céltartalék	1 119	-1 119	1 391	1 391
h) NYESZ-R juttatás	422	-52	38	408
Összesen - Munkavállalói juttatásra képzett céltartalék	7 784	-2 722	3 891	8 953

A Beszámoló 1.4.4. pontja alatt bemutatott módszer alapján a Társaság céltartalékot képez a *hosszú távú munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos biztos jövőbeni kötelezettségek fedezetének biztosítására.*

A Társaság munkavállalói juttatási- és életpálya-rendszerét a Kollektív Szerződés (KSZ) és az Irányítói Életpálya Megállapodás (IÉM), valamint munkaszerződésben foglalt kötelezettségek határozzák meg. Ezen megállapodások alapján a hosszútávú munkavállalói juttatások (HungaroControl Életpálya program) jellemzői a következők:

a) A Társaság az IÉM megállapodás alapján befekteti a munkavállalóknak kifizetendő összegeket. Ezen juttatási elem bruttó összegben meghatározott. A munkavállalóknak majdan kifizetendő nettó összeg és a kifizetés időpontja bizonytalan, ezért a Társaság a biztos jövőbeni kötelezettség fedezetére céltartalékot képez.

b) A Kollektív Szerződés alapján a Társaság életpálya juttatás kifizetést vállal minden nem légiforgalmi irányítói munkakörben dolgozó munkavállalóra. Ezt a juttatást a Társaság

alapvetően éves költségnek tekinti, így csak azon munkavállalók megszolgált juttatásaira képez céltartalékot, akik munkaviszonya az 5 évet még nem érte el, mivel a kifizetésre való jogosultság feltétele a legalább 5 éves munkaviszony.

c) A Kollektív Szerződés alapján a Társaság a nyugdíjba menő munkavállalói részére biztosítja azon felmentési időtartamra járó juttatásokat, amelyek munkáltatói felmondás esetén illették volna meg őket. A tárgyévben nyugdíjba vonulásukat jelző, valamint tárgyévben és következő évben nyugdíjkorhatárt betöltő munkavállalók következő időszakban kifizetendő juttatásaira a Társaság céltartalékot képez.

d) A Kollektív Szerződés alapján üzemi balesetből származó halál esetén a Társaság a család számára megfizeti azt az összeget, amely abban az esetben illette volna meg a munkavállalót, ha a halál időpontjában munkáltatói felmondást közöltek volna vele, így ezen becsült kötelezettség fedezetére is céltartalék képzésre kerül sor.

e) Az irányítói életpálya megállapodás célja, hogy a légiforgalmi irányítókat arra ösztönözze, hogy 60 éves korukig az irányításból visszavonuljanak. Az IÉM alapján az 55 évet betöltő, vagy betöltött, illetve a legalább 15 éves szakszolgálati engedéllyel rendelkező irányítók részesülhetnek ún. többletjuttatásban, ha a munkaviszonyukat határozott idejűvé alakítják, amely legkésőbb a 60. életév betöltése fél évének a végéig véget ér. A Társaság az ilyen kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos jövőbeni kifizetések fedezetére céltartalékot képez.

f) A Honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (Hjt.) 132. § alapján a Társasághoz vezényelt katonák részére járó jubileumi juttatások a Társaságot terhelik, így ezen kötelezettségekre céltartalék képzésre kerül sor.

g) Az IÉM megállapodás részeként bevezetett irányítói életpálya kiegészítő juttatást a Társaság befekteti. Ezen juttatási elem bruttó összegben meghatározott, a munkavállalóknak majdan kifizetendő nettó összeg és a kifizetés időpontja bizonytalan, ezért a biztos jövőbeni kötelezettség fedezetére céltartalékot képez. A korábbi évben képzett összegek a befektetés évében átvezetésre kerülnek az IÉM befektetésbe.

h) A Társaság az Irányítói Életpálya Megállapodás hatálya alá tartozó minden, 55. életévét betöltő, illetve 55. életévét betöltött légiforgalmi irányító számára folyamatos tökefelhalmozást biztosító, nyugdíj-előtakarékossági számlán (NYESZ-R számlán) gyűjtendő, évente fizetendő Munkáltatói hozzájárulást biztosít az érintett munkavállaló 60 éves koráig. A Társaság az ilyen kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos jövőbeni kifizetések fedezetére céltartalékot képez.

A céltartalékok 2024. évi állományában változást jelentettek a 2024. évben megszolgált összegek fedezetére történő céltartalék képzések, valamint a kifizetések és a kilépő munkavállalókra eső céltartalék feloldások.

A társaság a jövőbeni kötelezettségek fedezetére egyéb céltartalékot képzett a következők szerint:

Egyéb képzett céltartalékok

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024. évi feloldás	2024. évi képzés	2024.12.31
Vezetői prémiumokra képzett céltartalék	65	-65	60	60
Nem kontrollálható költségek elszámolására képzett céltartalék	3 108	-303	1 929	4 734
Egyéb jogcímen képzett céltartalék	1 397	-1 224	3 226	3 399
Egyéb képzett céltartalékok összesen	4 570	-1 592	5 215	8 193

- A vezetői prémiumokra képzett céltartalék változása 5 millió forint csökkenés.
- 2024.12.31-én a Társaság a nem kontrollálható költségekkel kapcsolatban 4.734 millió forint értékű céltartalékot mutat ki.
- Az egyéb jogcímen képzett céltartalékok összege 2024.12.31-én 3.399 millió forint. A 2024. évet érintő, de pénzügyileg el nem számolt kötelezettségek fedezetére 3.226 millió forint értékben történt céltartalék képzés alábbiak szerint:
 - a 2024. évi teljesítmény és projekt értékeléshez kitűzött feladatokért járó juttatások fedezetére 2.735 millió forint,
 - a 2024. évben felmerült közigazgatási költségek és hatósági díjak fedezetére 278 millió forint,
 - a 2024. évi teljesítménytervben meghatározott késési célértéktől való eltérés miatt fizetendő teljesítményösztönző büntetés összegére 204 millió forint,
 - a 2024. évben egyéb címen képzett céltartalék összeg 9 millió forint.

2.1.10 KÖTELEZETTSÉGEK

Hosszú lejáratú kötelezettségek

A hosszú lejáratú kötelezettségek a következő tételeket tartalmazzák:

Hosszú lejáratú kötelezettségek

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Vagyonkezelt eszközökhöz kapcsolódó kötelezettség	2 351	2 369	1%
Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	5	5	0%
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettség	128	34	-73%
Hosszú lejáratú kötelezettségek összesen	2 484	2 408	-3%

A Társaság 2007. szeptember 5-én vagyonkezelési szerződést kötött a Kincstári Vagyoni Igazgatósággal a tevékenység ellátása érdekében szükséges ingatlanok, ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok vagyonkezelésére. Az induláskor átadott eszközök és befejezetlen beruházások összes bruttó értéke 4.558 millió forint, mely összeget a Társaság a vagyonkezelt eszközök állományba vételével szemben a hosszú lejáratú kötelezettségek között jelentett meg. 2013. június 28-i hatállyal az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény módosulása az alapfeladatként vagy főtevékenységként közfeladatot ellátó vagyonkezelőket a visszapótlási kötelezettség teljesítése alól a törvény erejénél fogva mentesítette. Ennek eredményeképpen a Társaság a 2013. június 28-tól elszámolt értékcsökkenés összegével

párhuzamosan keletkező új visszapótlási kötelezettséggel a hosszú lejáratú kötelezettségét csökkentette. Az MNV Zrt. felé fennálló hosszú lejáratú kötelezettség értéke 2024.12.31-én 2.369 millió forint.

Rövid lejáratú kötelezettségek

A rövid lejáratú kötelezettségek 2024.12.31-én fennálló összege 17%-os csökkenést mutat 2023. év végéhez képest.

Rövid lejáratú kötelezettségek			adatok millió Ft-ban
Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Rövid lejáratú hitelek	14 000	10 500	-25%
Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	4 012	2 822	-30%
Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	1 201	1 202	0%
Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	22	12	-45%
Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete	256	133	-48%
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	6 321	6 679	6%
Rövid lejáratú kötelezettségek összesen	25 812	21 348	-17%

Rövid lejáratú hitelek

A Társaság 2022-ben kötött két hazai kereskedelmi bankkal rulírozó, többségében fix kamatozású, 2025. decemberi lejáratú, összesen 17,5 milliárd Ft-ot kitevő hitelkeret-szerződéseket. Az ezen hitelkeretekből lehívott hitel összege 2023. december 31-én 14 milliárd Ft volt, ami a 2024. évi visszafizetések hatására 10,5 milliárd Ft-ra csökkent év végére. A rulírozó jellegre tekintettel e hiteleket a rövid lejáratú kötelezettségek között tartjuk nyilván. A Társaság részére 2024. év végén négy hazai kereskedelmi bank tartott rendelkezésre további 11,5 milliárd Ft összegben folyószámlahitel-kereteket. Ezekből 2024. december 31-én nem vettünk igénybe hitelt.

Szállítók

A szállítói kötelezettségek állománya 2023. év végéhez képest 2.822 millió forintra, 30%-kal csökkent.

Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból			adatok millió Ft-ban
Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Beruházási szállítók	1 241	485	-61%
Egyéb szállítók	2 771	2 337	-16%
Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból összesen	4 012	2 822	-30%

Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

Az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek értéke 2023.12.31-hez képest 6%-kal magasabb, összetételüket a következő táblázat mutatja be:

Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Folyósított támogatás előlegek	3 869	3 781	-2%
Jövedelem elszámoláshoz kapcsolódó adók és járulékok	520	1 350	160%
Jövedelem elszámolás munkavállalókkal szemben	978	1 136	16%
Különféle egyéb kötelezettségek	954	412	-57%
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek összesen	6 321	6 679	6%

A folyósított támogatási előlegek az elnyert uniós támogatások előfinanszírozásként megkapott összegeit tartalmazzák a CEF-, a SESAR 2020, illetve a SDM támogatási projektekkel kapcsolatban:

- 2023. december 31-én összesen 3.869 millió forint (10.106.811,76 euró),
- 2024. december 31-én összesen 3.781 millió forint (9.220.733,81 euró).

Az uniós támogatások részletes bemutatását a **3.4. pont** tartalmazza.

Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete

A rövid lejáratú kötelezettségek között kimutatott „Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete” a 2024. december 31-én nyitva álló cash-flow fedezeti ügyletek mérlegfordulónapi negatív valós értéke, melyet a saját tőkén belül megjelenő „Cash-flow fedezeti ügyletek valós érték értékelési tartalékával” sor tartalmaz az Szt. 59/E. § értelmében. A fedezeti ügyletek, mint mérlegen kívüli tételek, részletes bemutatása a **3.1.1. pontban** található.

2.1.11 PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK**Passzív időbeli elhatárolások**

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024.12.31	Változás %
Bevételek passzív időbeli elhatárolása	34 785	27 824	-20%
Elszámolási egyenlegek	34 784	27 823	-20%
Bevételek egyéb passzív időbeli elhatárolása	1	1	0%
Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	1 113	1 345	21%
Mérlegfordulónap előtti időszakot terhelő költségek, ráfordítások	1 113	1 345	21%
Halasztott bevételek	1 131	841	-26%
Fejlesztési célra kapott támogatások elhatárolása	1 130	840	-26%
Egyéb halasztott bevételek	1	1	0%
Passzív időbeli elhatárolások összesen	37 029	30 010	-19%

Elszámolási egyenlegek

A bevételek passzív időbeli elhatárolásai között a 2023. december 31-én elhatároláson lévő „felülfinanszírozás” típusú költségalap-elszámolási egyenlegek 2024. évben részben feloldásra kerültek, párhuzamosan a légiforgalmi irányítási egységdíjakban történő visszaadással. 2024-

re mindhárom üzletágban képződött éves felülfinanszírozási egyenleg. Ezen tételek részletes bemutatását az alábbi táblázat tartalmazza.

Költségalapok felülfinanszírozás típusú elszámolási egyenlegei

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024. évi feloldás	2024. évi képzés	2024.12.31
Útvonalirányításhoz kapcsolódó elszámolási egyenleg	30 650	-13 461	8 233	25 422
Terminálirányításhoz kapcsolódó elszámolási egyenleg	3 374	-1 309	336	2 401
Kosovó feletti irányításhoz kapcsolódó elszámolási egyenleg	760	-760	0	0
Elszámolási egyenlegek összesen	34 784	-15 530	8 569	27 823

Az elszámolási egyenlegek elhatárolása a megbízható és valós kép bemutatása érdekében az árbevétellel szemben történik, jellegüktől függően az aktív vagy a passzív időbeli elhatárolások között. Az útvonalirányítási (ENR) és terminálirányítási (TNC) üzletágakban érvényben lévő teljesítmény rendszerből kifolyólag egyes jogcímenek alulfinanszírozási egyenlegek, más jogcímenek felülfinanszírozási egyenlegek keletkeznek. Az alulfinanszírozási egyenlegek az aktív időbeli elhatárolások között, a megképzett felülfinanszírozási egyenlegek a passzív időbeli elhatárolások között kerülnek bemutatásra. Az elhatárolt egyenlegek feloldása (érvényesítése az irányítási díjakban) nem ugyanabban az időszakban történik.

A 2024. évi finanszírozási egyenlegek összefoglaló bemutatása - a 2024. évi költségalap elszámolások alapján - a **2.2.1** fejezettrészben a „Finanszírozási egyenleg hatása az árbevételre” alcím alatt található.

Költségek és ráfordítások passzív időbeli elhatárolása

Költségek, ráfordítások elhatárolása

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024. évi feloldás	2024. évi képzés	2024.12.31
Anyagjellegű ráfordítások	114	-114	149	149
Személyi jellegű ráfordítások	920	-920	1 129	1 129
Egyéb ráfordítások	0	0	5	5
Pénzügyi ráfordítás	79	-79	62	62
Költségek, ráfordítások elhatárolása összesen	1 113	-1 113	1 345	1 345

Az anyagjellegű ráfordítások passzív időbeli elhatárolásának értéke 2024. december 31-én 35 millió forinttal volt magasabb, mint a 2023. december 31-én elhatárolásként kimutatott érték.

A személyi jellegű ráfordítások passzív időbeli elhatárolásai azon személyi jellegű költségeket tartalmazzák, amelyek kifizetése 2025. évben történt, azonban költségként a 2024. év terhére számolandók el.

A passzív időbeli elhatárolások között megjelenő pénzügyi ráfordítások elhatárolása az évközben névérték feletti árfolyamon vásárolt államkötvények időarányosan elhatárolt árfolyamkülönbözete 23 millió forint értékben, valamint a hitelfelvételhez kapcsolódó időarányos kamatráfording elhatárolása 39 millió forint értékben.

Halasztott bevételek – Fejlesztési célra kapott támogatások elhatárolása

A fejlesztési célra kapott támogatásokkal kapcsolatban 2024.12.31-én kimutatott halasztott bevétel megoszlása az alábbi:

- 2007-ben a Kohéziós Alapból a radarfelújításokra kapott támogatások halasztott bevétele 3 millió forint,
- 2013-ban megítélt TEN-T EERP (ANS III beruházásra kapott) támogatás halasztott bevétele 408 millió forint,
- 2021-ben megítélt UTM 1.0 támogatás halasztott bevétele 13 millió forint,
- 2023-ban megítélt CEF támogatások (ATM system upgrade for cross-border free route operation és AMAN LOWW initial projektek) halasztott bevétele 416 millió forint.

Fejlesztési célra kapott támogatások

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.12.31	2024. évi feloldás	2024. évi képzés	2024.12.31
Fejlesztési célra kapott támogatások	1 130	-290	0	840
Fejlesztési célra kapott támogatások összesen	1 130	-290	0	840

2.2 Eredménykimutatáshoz kapcsolódó kiegészítések

2.2.1 ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE

Értékesítés nettó árbevétele

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Útvonal irányítás árbevétele a magyar légtérben	46 021	48 964	6%
Terminál irányítás árbevétele a magyar légtérben	10 300	11 727	14%
Útvonal irányítás árbevétele a Koszovó feletti magas légtérben	1 702	2 427	43%
Egyéb értékesítés árbevétele	379	565	49%
Értékesítés nettó árbevétele összesen	58 402	63 683	9%

A Társaság főtevékenysége a légiforgalmi irányítás, melyen belül három fő üzletága:

- Magyarország felett átrepülő forgalom irányítása: Útvonalirányítás (ENR)
- Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér Közelkörzeti és Terminálirányítása (TNC)
- Koszovói magaslégtér átrepülő forgalmának irányítása (KFOR)

A fő üzletágak (Útvonalirányítás, Terminálirányítás, Koszovói irányítás) árbevételét a légtérfelhasználók országa szerinti földrajzi megbontásban a 4.4. pont tartalmazza.

A Társaság 2024. évi árbevételének 99%-a légiforgalmi díjakból származik, melynek összege 2024. évben 63.118 millió forint, 2023. évben 58.023 millió forint. A légiforgalmi díjbevételt egyrészt meghatározza a légiforgalom alakulása, és ehhez kapcsolódóan a szolgáltatási egységek alakulása, másrészt az elszámolási rendszer keretein belül kalkulált „finanszírozási egyenleg”.

Légiforgalom alakulása

A HungaroControl légiforgalmi szolgálatai 2024-ben a magyar ellenőrzött és nem ellenőrzött, illetve a koszovói magaslégtérben együttesen 1.288.267 légi jármű biztonságos repülését segítették, ami 4,6 %-kal több, mint a korábbi rekord évben, 2023-ban volt. A HungaroControl által a magyar légtérben kezelt forgalomban továbbra is nagyon jelentős az átrepülő forgalom aránya, ami 2024-ben a mozgásszámban kifejezett összeforgalom 89%-át adta. A nem ellenőrzött légtér forgalma továbbra is elmarad a 2019-es rekord évitől, a 2023-as szinten van.

A CRCO adatai szerint a magyar ellenőrzött légtérben 1.134.916 volt a mozgásszám, ebből 1.008.852 az átrepülő és 126.064 a terminál mozgásszám. Mivel a Társaság bevételeit a CRCO adatai alapján könyveli, a további elemzésekben a CRCO adatok kerülnek bemutatásra.

Míg az európai légiforgalmi hálózat teljesítménye 2024-ben sem tudta elérni a COVID-19 világjárvány előtti utolsó év teljesítményét, addig a magyar légtérben közlekedő légi járművek száma tovább növekedett. Magyarország 2024. évi összeforgalma rekord méretű volt, a jelentős forgalomművekedés több tényezőnek köszönhető. Egyrészt a lezárt ukrán légtérrel gyakorlatilag minden, korábban arra közlekedő légitársaság nyugati irányba, a magyar légtéren keresztül repülve kerüli meg, másrészt az orosz-ukrán háború miatt bevezetett szankciós intézkedések következményeként, a légitársaságok elsöprő többsége a kínai, távol-

keleti és indiai célállomásokra tartó járataikkal kerülnek el az orosz légteret, így ezek a járatok is jelentős számban jelentek meg a magyar légterben. Harmadrészt pedig az európai átlagnál gyorsabban nőtt a dél-keleti tengely forgalma, főleg a török légitársaságoknak köszönhetően.

A Budapesti Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér forgalma 126 ezer érkező/induló légitársasági jármű volt, ami jelentős, mozgásszámban 17%-os, SU-ban mérve 22%-os növekedést jelent 2023-hoz képest és a 2019-es forgalom 103%-át teszi ki. A legjelentősebb hazai nemzetközi repülőtér a 2024-es növekedés mértéke meghaladja az európai repülőterek átlagos forgalom növekedését. A lezárt ukrán légter miatt, illetve a szankciók következtében továbbra is szünetel a légit forgalom Magyarország és Ukrajna, illetve Oroszország városai között, de ezen járatok helyett a COVID utáni hatalmas utazási kedv kiszolgálására további új járatok kerültek megnyitásra a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre. Emellett egyre nagyobb részarányt képviselnek a kínai cargo és utasszállító gépek a budapesti forgalomban. Ezzel együtt továbbra is számos régió (pl. Észak-Amerika) hiányzik a Budapestre közvetlenül elérhető célállomások listájáról.

Szolgáltatási egységek alakulása

A HungaroControl Zrt. bevételeit (útvonaldíj, közelkörzeti díj) csak közvetetten alakítja a mozgásszám. A bevételeket közvetlenül alakító mutatószám, az úgynevezett szolgáltatási egység (service unit – SU), amelynek értéke a terminál forgalomban a légitársasági maximális engedélyezett felszállótömegének, az átrepülő forgalomban pedig a jármű maximális engedélyezett felszállótömegének, illetve a tényleges belépési és kilépési pontok közötti távolságnak a függvénye.

Magyarország felett átrepülő forgalom szolgáltatási egységeinek alakulása

2024-ben a totál en-route szolgáltatási egységszám a 2019-es szintnél 23%-kal, az előző évinél pedig 4,5%-kal volt magasabb. 2024-ben a totál en-route szolgáltatási egységek száma 3.891.744 volt, amelyből 27.738 egység (0,7%) tartozott a felmentett kategóriába. A bevétel alapját képező en-route fizető szolgáltatási egységek száma 3.864.006 SU volt.

Budapest le- és felszállóüzletág szolgáltatási egységek alakulása

2024-ben a terminál szolgáltatási egységszám az előző évinél 22%-kal volt magasabb, a 2019-es szintet 9%-kal meghaladja. 2024-ben a szolgáltatási egységek száma a terminál üzletágban 87.389 volt, amelyből 559 egység (0,6%) tartozott a felmentett kategóriába. A bevétel alapját képező fizető terminál szolgáltatási egységek száma 86.830 SU volt.

Koszovói üzletág szolgáltatási egységek alakulása

A Koszovó feletti magaslégterben nyújtott szolgáltatás pénzügyi elszámolása a Szerbiával és Montenegróval alkotott közös díjzóna alapján történik. Emiatt a koszovói üzletág esetében, a szolgáltatási egységszámok elemzése során a teljes díjzóna forgalmát kell vizsgálni. A teljes díjzóna fizető szolgáltatási egységben kifejezett forgalma a 2019. évi forgalomnak a 124%-a volt, ami 2023-hoz képest 8%-os növekedést jelent.

Finanszírozási egyenleg hatása az árbevételre

Tekintettel az összemérés elvére, a Társaság az n. év tevékenységéhez köthető, de részben az n+2. évben realizálódó árbevétele az n. évi beszámolóban az aktív vagy a passzív időbeli elhatárolás soron szerepel, attól függően, hogy alulfinanszírozási vagy felülfinanszírozási egyenleg keletkezik. A Társaság esetében az ármegállapítás külső szabályozás alapján történik, a pénzügyileg az n+2. évben rendezendő bevételecsökkentő vagy -növelő tétel ténylegesen az n. időszakban végzett tevékenységhez és akkor felmerült költséghez kapcsolódik. Ebből adódóan a Társaság jövedelmi-vagyoni helyzetét tükröző megbízható és valós összkép biztosítása érdekében a számviteli törvény alapján az n. időszakban történő megjelenítés mellett döntött. A fentiek alapján a tárgyévi elszámolási egyenlegek az árbevétellel szemben kerülnek elhatárolásra, jellegüktől függően az aktív vagy a passzív időbeli elhatárolások között.

A Társaság forintban számított légiforgalmi irányításhoz kapcsolódó árbevétele 2024. évben 11%-os növekedést mutat 2023. évhez viszonyítva.

A 2024. évben, mindhárom üzletágban árbevétel növelő alulfinanszírozási egyenleg keletkezett. 2024-ben az elszámolási egyenlegek képzése és feloldása következtében 10.149 millió forint árbevétel növelő, míg 2023-ban 1.561 millió forint árbevétel csökkentő hatás keletkezett.

A 2024. évi költségalap elszámolások tekintetében a finanszírozási egyenlegek a következőképpen alakultak:

2024. évi Elszámolási egyenlegek

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2024.év
Útvonalirányításhoz kapcsolódó alulfinanszírozás növekedés	-10 250
Útvonalirányításhoz kapcsolódó alulfinanszírozás csökkenés	7 842
Útvonalirányításhoz kapcsolódó felülfinanszírozás növekedés	8 233
Útvonalirányításhoz kapcsolódó felülfinanszírozás csökkenés	-13 461
Útvonalirányításhoz kapcsolódó összevont egyenleg	-7 636
Terminálirányításhoz kapcsolódó alulfinanszírozás növekedés	-2 266
Terminálirányításhoz kapcsolódó alulfinanszírozás csökkenés	1 622
Terminálirányításhoz kapcsolódó felülfinanszírozás növekedés	336
Terminálirányításhoz kapcsolódó felülfinanszírozás csökkenés	-1 309
Terminálirányításhoz kapcsolódó összevont egyenleg	-1 617
Koszovó feletti irányításhoz kapcsolódó alulfinanszírozás növekedés	-136
Koszovó feletti irányításhoz kapcsolódó felülfinanszírozás csökkenés	-760
Koszovó feletti irányításhoz kapcsolódó összevont egyenleg	-896
Tárgyévi összesített elszámolási egyenleg	
(+) árbevétel csökkentő	
(-) árbevétel növelő	-10 149

A „nem kontrollálható költségekből” származó elszámolási egyenleg kezelése alapvetően a következő: RP2 tekintetében a 391/2013 EU rendelet, RP3 tekintetében 2019/317 EU rendelet rendelkezéseinek megfelelően a költségkockázatot nem viselő (nem kontrollálható) költségekből adódó elszámolási egyenlegek mind pozitív, mind pedig negatív eltérés esetén kimutatásra kerülnek a Társaság könyveiben, mint az értékesítés nettó árbevételét módosító

tételek. Kivételt képez ez alól a beruházási költségek eltérése, mert annak összesített értéke a referenciaperiódus lezárását követően határozható meg.

A Társaság árbevételét Belföld és Export szerinti megbontásban a következő táblázatok tartalmazzák:

Belföldi értékesítés nettó árbevétele adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Belföldi útvonal irányítás a magyar légtérben	2 514	1 707	-32%
Belföldi terminál irányítás a magyar légtérben	2 841	3 280	15%
Belföldi útvonal irányítás a Koszovó feletti magas légtérben	88	91	3%
Egyéb belföldi értékesítés (*)	316	540	71%
Belföldi értékesítés nettó árbevétele összesen	5 759	5 618	-2%

(*) Anyavállalat részére történő értékesítés összege 2024. évben 93 millió forint, 2023. évben 49 millió forint

A mellékletekben csatolt 4.4. táblázatban látszik, hogy a teljes légiforgalmi irányításból származó árbevételből útvonal irányítási üzletágban 3%, terminálirányítási üzletágban 2%, koszovói irányítás üzletágban 4% belföldi vevőktől, azaz magyarországi székhelyű légitársaságoktól származik.

Export értékesítés nettó árbevétele adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Külföldi útvonal irányítás a magyar légtérben	43 507	47 257	9%
Külföldi terminál irányítás a magyar légtérben	7 459	8 447	13%
Külföldi útvonal irányítás a Koszovó feletti magas légtérben	1 614	2 336	45%
Egyéb külföldi értékesítés	63	25	-60%
Export értékesítés nettó árbevétele összesen	52 643	58 065	10%

Útvonalirányítási üzletágban a bevételek 97%-a külföldi légtérfelhasználóktól származik, míg a terminálirányítási üzletág bevételeinek 98%-a, a koszovói irányítás bevételeinek pedig 96%-a származik külföldi vevőktől.

2.2.2 EGYÉB BEVÉTELEK

Egyéb bevételek adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Várható kötelezettségekre képzett céltartalék felhasználása	4 116	4 314	5%
Felmentett repülések költségterítése	408	419	3%
Fejlesztési célú támogatások feloldása	376	328	-13%
Hitelezők által elengedett kötelezettség	348	304	-13%
Utólag kapott engedmény	182	195	7%
Költségek ellentételezésére kapott támogatás	122	74	-39%
Egyéb elszámolt tételek	184	214	16%
Egyéb bevételek összesen	5 736	5 847	2%

Az egyéb bevételek között jelenik meg a céltartalékok tárgyévi feloldása, amely bővebben a **2.1.9.** pontban kerül kifejtésre.

Az elhatárolt fejlesztési célú támogatási bevételek feloldásának összege 2023. évben 376 millió forint, 2024. évben 328 millió forint, amely a támogatott eszközök értékcsökkenési leírással arányos bevételként történő elszámolásából ered. Ez az összeg tartalmazza egyrészt a lezárult támogatásokkal kapcsolatban megítélt bevételeket, másrészt azon fejlesztési célra járó támogatások felmerült ráfordításaival arányos összegére elszámolt bevételt, amelyek esetében a Társaság bizonyítani tudja, hogy teljesíteni fogja a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket és valószínű, hogy a támogatást meg fogja kapni.

A támogatásokkal kapcsolatban a fordulónapig megítélt összeget, a folyósított előlegeket, az előfinanszírozásokkal történő elszámolást, valamint a támogatások leírását részletesen a **3.4.** pont tartalmazza.

A fejlesztési célú támogatások feloldása során az alábbi beruházásokra kapott támogatási bevételek feloldásai szerepelnek:

- A TEN-T EERP projektre,
- A Kohéziós Alapból finanszírozott radar felújítási projektekre,
- A CEF (Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz) keretén belül finanszírozott Hungarian ATM system upgrade for AF3-AF4 projektre, Modular Integrated Remote Tower Air Traffic Management System projektre, ATM system upgrade for cross-border free route operation projektre, AMAN LOWW initial projektre,
- A magyar állam által finanszírozott UTM 1.0 MyDronespace alkalmazás és honlap projektre kapott beruházás.

A költségek ellentételezésére kapott, járó támogatás összege 2023-ban 122 millió forint, míg 2024-ben 74 millió forint. Ez az összeg tartalmazza egyrészt a lezárult támogatásokkal kapcsolatban megítélt bevételeket, másrészt azon költségek ellentételezésére kapott támogatások felmerült ráfordításaival arányos összegére elszámolt bevételt, amelyek esetében a Társaság bizonyítani tudja, hogy teljesíteni fogja a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket és valószínű, hogy a támogatást meg fogja kapni. A támogatásokkal kapcsolatban a fordulónapig megítélt összegeket, a megkapott összegeket, az előfinanszírozásokkal történő elszámolást, valamint a támogatások leírását részletesen a **3.4.** pont tartalmazza.

2.2.3 ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK

Anyagjellegű ráfordítások

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Anyagköltség	2 147	1 094	-49%
Igénybe vett szolgáltatások értéke	7 406	9 048	22%
Egyéb szolgáltatások értéke	4 788	5 011	5%
Eladott áruk beszerzési értéke	164	277	69%
Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	16	71	344%
Anyagjellegű ráfordítások összesen	14 521	15 501	7%

Az anyagjellegű ráfordítások előző évhez viszonyított összértéke 980 millió forinttal nőtt, az alábbiakban részletezettek szerint.

Anyagköltség		adatok millió Ft-ban	
Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Villamosenergia díja	1 862	866	-53%
Gázfogyasztás anyagköltsége	138	72	-48%
Számítástechnikai anyagok	38	36	-5%
Légiforgalmi irányítási gép-berendezés karbantartási anyagköltség	35	29	-17%
Üzemanyag költség	25	27	8%
Egyéb anyagok	26	37	42%
Karbantartási anyagköltség	13	17	31%
Fűtőanyagok költsége (szén, gázolaj, pb gáz...)	10	10	0%
Anyagköltség összesen	2 147	1 094	-49%

Az anyagköltségek előző évhez viszonyított értéke összességében 1.053 millió forinttal csökkent, amelynek főbb okai:

Az energiapiacon 2021-2023 között tapasztalható nagymértékű áremelkedés eredményezte a bázisidőszaki magas villamosenergia költséget. A 2023 második félévétől indult európai energiapiaci árcsökkenés hatására a Társaság lényegesen kedvezőbb áron szerződhetett a 2024. évi villamosenergiára.

A gázfogyasztás költsége hasonló okokból mutatott jelentős, 48%-os csökkenést. A földgáz és a villamosenergia piaci ára erős korrelációt mutat, a piaci árcsökkenést kihasználva a Társaság a korábbinál lényegesen kedvezőbb áron szerződhetett a 2023/2024-es gázévre (2023. október és 2024. szeptember közötti időszak) a bázisévhez viszonyítva.

A számítástechnikai anyagfelhasználásnak meghatározó része a hálózati eszközökhöz kapcsolódó anyagok (a Társaság jelentős nagyságú hálózati eszközparkot üzemeltet, aminek a folyamatos, nagy megbízhatóságú üzemeltetése elengedhetetlen a légiforgalmi irányítás folyamatos biztosításához). Az ehhez kapcsolódó anyagfelhasználás nem folyamatos, az eszközök elhasználódásának, illetve a hálózat fejlesztésének megfelelően alakulnak. 2024-ben némileg kisebb mértékű anyagfelhasználásra került sor.

Az igénybe vett szolgáltatások tételes bemutatását az alábbi táblázat tartalmazza.

Igénybe vett szolgáltatások

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Szoftver éves rendszeres és alkalmi frissítés, karbantartás, követés	1 594	2 195	38%
Oktatás és továbbképzés költségei	1 072	1 485	39%
Ingatlanok vagyonekezelési díjai	947	960	1%
On-line szolgáltatás, adatátvitel	655	716	9%
Javítás, karbantartás	534	561	5%
Munka- Tűz és Vagyonvédelmi, valamint őrző-védő szolgáltatás	499	550	10%
Szakértői, pályázati díj, üzletviteli tanácsadás	399	515	29%
Tárgyi eszközök bérleti díjai, kölcsönzési díjai	426	477	12%
Hirdetés, reklám, marketing költségek	319	416	30%
Egyéb igénybe vett szolgáltatások	284	380	34%
Utazási és kiküldetési költségek (napidíj nélkül)	267	257	-4%
Szállítás, rakodás, takarítás költségei	173	256	48%
Posta és egyéb telekommunikációs szolgáltatások	141	157	11%
Egyéb igénybe vett anyagjellegű szolgáltatások költségei	37	58	57%
Könyvvizsgálat díja	36	40	11%
Meteorológiai szolgáltatás költségei	23	25	9%
Igénybe vett szolgáltatások összesen	7 406	9 048	22%

Az igénybe vett szolgáltatások előző évhez viszonyított értéke összességében 1.642 millió forinttal nőtt, amelyek főbb okai:

A szoftver éves karbantartási, követési szolgáltatások 38%-os növekedésében az alábbi három tétel a meghatározó:

- a hálózati eszközök gyártói támogatási díjai összességében 196 millió forinttal növekedtek. Részen a szállítói áremelések, részen pedig szükséges új támogatási elemek okoztak növekedést,
- a hangkommunikációs és hangrögzítő rendszerek több eszközének garanciális ideje lejárt, ezért az üzemeltetésükhöz gyártói támogatás vált szükségessé, ami 100 millió forint növekményt okozott,
- a légiforgalmi irányító rendszer (MATIAS) gyártói támogatási igénybevétele (MATIAS A'la carte support) 2024-ben nagyobb volumenű, ami 67 millió forint növelő hatást eredményezett.

Az oktatás és továbbképzés költségei 413 millió forinttal magasabban alakultak 2024-ben, mint 2023-ban. Ennek fő oka, hogy a kapacitásnövelési célokkal összhangban az előző évit meghaladó létszámban indult légiforgalmi irányító képzés, így az EPC Kft-től vásárolt képzések költsége növekedett.

Az Egyéb szolgáltatások tételeit az alábbi táblázat tartalmazza.

Egyéb szolgáltatások

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Eurocontrol hozzájárulás	1 947	1 814	-7%
Felelősségbiztosítások	1 375	1 765	28%
Hatósági díjak	1 327	1 259	-5%
Különféle egyéb szolgáltatások	139	173	24%
Egyéb szolgáltatások összesen	4 788	5 011	5%

Az egyéb szolgáltatások előző évhez viszonyított értéke összességében 223 millió forinttal nőtt, amelyek főbb okai:

Az Eurocontrol hozzájárulás a szervezet költségvetésének és a Magyarországra jutó részarány változásának, valamint a fizetendő tagdíjakban kapott jóváírásoknak megfelelően változott.

A Társaság a légiforgalmi irányítói tevékenység ellátásához – törvényi kötelezettségből fakadóan - felelősségbiztosítási fedezetekkel kell rendelkezzen. Ezek biztosítási díja – döntően a háborús kockázatok, illetve infláció eredményeképpen – emelkedett a bázisévihez képest.

A felügyeleti hatóságnak fizetendő hatósági díjak csökkenésének alapvetően technikai oka van. A légügyi törvény alapján a magyar és a koszovói légtér után fizetendő hatósági díjak 2023. évi értéke utólagosan megállapított, 2021-re vonatkozó díjkorrekciót is tartalmazott (tárgyévre fizetett összeg és a tárgyévben ténylegesen felmerült költségek közötti eltérés rendezése a tárgyévet követő második évben), az ezzel kapcsolatos céltartalék feloldása az egyéb bevételek között jelent meg. A 2024. évi hatósági díj nem tartalmaz hasonló tételt, ezzel korrigálva növekedés jelentkezett a soron, amelynek fő oka a védelmi háttérellenőrzés költségnövekedése.

A beszerzésekből az importbeszerzések értékét (termék- és szolgáltatás-beszerzések) földrajzi megbontásban a **4.5. számú melléklet** tartalmazza.

2.2.4 SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK

Személyi jellegű ráfordítások

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Béreköltség	17 762	22 368	26%
Személyi jellegű egyéb költségek	2 419	3 455	43%
Bérfelárulások	2 567	3 293	28%
Személyi jellegű ráfordítások összesen	22 748	29 116	28%

A személyi jellegű ráfordítások előző évhez viszonyított értéke összességében 6.368 millió forinttal nőtt, amelyek főbb okai:

- A Társaság 2024. január 1-től az MNB által közzétett 2023. évi infláció és 2024-es inflációs előrejelzés alapján általános bérfejlesztést hajtott végre.
- A COVID-19 utáni regenerálódás a forgalom visszarendeződésén keresztül az alaptevékenységben dolgozó kollégák (szakszemélyzet) kapacitáskihasználtságát

visszaállította a pandémia előtti időkre, valamint az ukrán háborús helyzet és légtérzár a magyar légtérben jelentős többletfeladatokat, extra forgalmat generált, mely a forgalomfüggő bónuszokon, illetve készenléti rendszereken keresztül hatott a költségek alakulására, növekedésére.

- A stratégiai feladatok miatti növekedési elvárásokkal összefüggésben a 2024. évi átlagos létszám 35,7 fővel növekedett, az üres pozíciók száma az év végére jelentősen lecsökkent. Légiforgalmi irányító képzést az év második felében 32 fő kezdte meg, valamint 6 fővel repüléstájékoztató munkakörben is képzés indult 2024-ben.
- Az alapbértömeg valamint a létszám növekedése húzza magával a pótlékok és a légiforgalmi irányítói életpályához kapcsolódó juttatások összecszerű növekedését.
- A bérköltségek emelkedésének másik indoka, hogy a Társaság munkavállalói egyszeri fix kifizetésben részesültek a megelőző időszakok teljesítménye alapján.
- A személyi jellegű egyéb költségek emelkedését 2024-ben a korfából adódóan a légiforgalmi irányítói életpályához kapcsolódó megnövekedett kifizetések okozzák.

A bérjárulékok jogcímenkénti bontását az alábbi táblázat tartalmazza:

Bérjárulékok			adatok millió Ft-ban
Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Szociális hozzájárulási adó	2 490	3 200	29%
Rehabilitációs hozzájárulás	77	93	21%
Bérjárulékok összesen	2 567	3 293	28%

A Társaság 2024. évi záró létszáma 822 fő, míg 2023. évi záró létszáma 775 fő volt. 2024-ben az átlagos statisztikai állományi létszáma 783,5 fő, míg 2023-ban 747,8 fő volt.

A személyi jellegű ráfordításokhoz kapcsolódóan a Munkavállalók átlagos statisztikai létszámát, bérköltségét és egyéb személyi jellegű kifizetéseit a **3.3.** pont tartalmazza.

2.2.5 EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK

Egyéb ráfordítások			adatok millió Ft-ban
Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Céltartalék képzése	7 724	9 106	18%
Költségvetéssel és önkormányzattal elszámolt adók, illetékek	1 383	1 266	-8%
Költségek fedezetére adott támogatások	917	1 241	35%
Különféle egyéb ráfordítások	282	807	186%
Véglegesen nem fejlesztési célra átadott pénzeszközök	129	170	32%
Követelések elszámolt értékvesztése	159	95	-40%
Egyéb ráfordítások összesen	10 594	12 685	20%

Az egyéb ráfordítások előző évhez viszonyított értéke összességében 2.091 millió forinttal nőtt, amelynek főbb okai alább kerülnek bemutatásra.

Céltartalék képzés

2024. év végén a céltartalék képzés mértéke 1.382 millió forinttal volt magasabb, mint a 2023. évi képzés. A 2024. évben megképzett céltartalékok bemutatását a **2.1.9.** pont tartalmazza. A céltartalék képzés jogcímei közül a következő kategóriákban volt jelentős a változás:

- A céltartalék képzés a hosszútávú munkavállalói juttatásokra 249 millió forinttal volt alacsonyabb, mint a 2023. évi képzés.
- Az egyéb képzett céltartalékok értéke 1.631 millió forinttal magasabb a 2023. évi értéktől.

Költségvetéssel és önkormányzattal elszámolt adók, illetékek (iparűzési adó, ingatlanadó, gépjármű adó innovációs járulék)

A költségvetéssel és önkormányzattal elszámolt adók, illetékek összege 117 millió forinttal volt alacsonyabb, mint 2023. évben. A csökkenés jelentős része, 109 millió forint az iparűzési adóban keletkezett.

Költségek fedezetére adott támogatások

A költségek fedezetére adott támogatások összege 2024. évben 324 millió forinttal magasabb, mint 2023. évben. A növekedés jelentős része 304 millió forint a kutatás-mentési költségekkel kapcsolatban keletkezett.

2.2.6 PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE

Pénzügyi műveletek eredménye

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	2023.év	2024.év	Változás %
Pénzügyi műveletek bevételei	7 177	3 388	-53%
Kapott (járó) osztalék és részesedés	61	0	-100%
Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	3 706	1 859	-50%
Befektetett pénzügyi eszközök kamata, árfolyamnyeresége	113	164	45%
Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	3 297	1 365	-59%
Pénzügyi műveletek ráfordításai	1 603	1 318	-18%
Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	284	309	9%
Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	1 319	1 009	-24%
Pénzügyi műveletek eredménye	5 574	2 070	-63%

A Társaság 2024. évben elért pénzügyi eredménye 3.504 millió forint csökkenést mutat az előző évi pénzügyi eredményhez képest. Ennek fő összetevői:

- a piaci hozamkörnyezet általános csökkenése következtében az elérhető hozamok mérséklődtek, így ezzel összhangban 1.346 millió forint összegű csökkenés mutatható ki a pénzügyi befektetéseken realizált hozamok értékében,
- további 1.947 millió forint értékben mutat csökkenést a devizás árfolyamkockázat fedezésére kötött származékos ügyleteken keletkező árfolyamkülönbsétek eredmény változása.

2024. évben a Társaságnak 120 millió forint árfolyamvesztesége származott a deviza-árfolyam kockázat kezelése céljából megkötött fedezeti ügyletek eredményeként, mely a lezárt, főtevékenységből származó árbevétel fedezeti ügyletek 52 millió forintos

árfolyamveszteségéből, a lezárt egyéb tételekre kötött fedezeti ügyletek 79 millió forintos árfolyamveszteségéből, illetve a fordulónapon nyitott származékos ügyletek 11 millió forintos nem hatékony részét jelentő pozitív eredményhatásából ered.

Az árfolyamkockázat fedezeti ügyletek 2024. évi eredményhatása a következő táblákban kerül részletezésre:

2024-ben lezárt származékos ügyletek - Eurocontrolltól származó bevételek fedezésére - határidős EUR eladás

Megnevezés	Lejárat	Ügyletérték devizában (EUR)	Kötési átlagárfolyam	Ügylet érték (millió Ft)	Cash-flowra gyakorolt hatás (millió Ft)	Eredményhatás (millió Ft)
2023.október árbevétel fedezése	2024. január	170 000	382,25	65	0	0
2023.novemberi árbevétel fedezése	2024. január	11 010 000	392,20	4 318	0	56
2023.decemberi árbevétel fedezése	2024. február	11 579 000	385,15	4 460	0	12
2024. januári árbevétel fedezése	2024. március	9 340 000	387,52	3 619	0	20
2024. februári árbevétel fedezése	2024. április	8 571 000	388,19	3 327	0	-48
2024. márciusi árbevétel fedezése	2024. május	9 638 000	392,71	3 785	0	-21
2024. áprilisi árbevétel fedezése	2024. június	9 732 000	398,40	3 883	0	69
2024. májusi árbevétel fedezése	2024. július	11 266 000	395,95	4 464	0	49
2024. júniusi árbevétel fedezése	2024. augusztus	11 981 000	390,36	4 677	0	-55
2024. júliusi árbevétel fedezése	2024. szeptember	12 409 000	397,07	4 933	0	10
2024. augusztusi árbevétel fedezése	2024. október	12 166 000	395,67	4 814	0	15
2024. szeptemberi árbevétel fedezése	2024. november	11 894 000	397,66	4 730	0	-12
2024.októberi árbevétel fedezése	2024. december	10 372 000	398,17	4 114	0	-147
Cash-flow fedezeti célú származékos ügyletek		130 128 000		51 189	0	-52

2024-ben lezárt egyéb származékos ügyletek - határidős deviza vétel vagy eladás

Megnevezés	Deviza	Ügylet érték devizában	Kötési átlagárfolyam	Ügylet érték (millió Ft)	Cashflowra gyakorolt hatás (millió Ft)	Eredményhatás (millió Ft)
Szállítói fedezések	EUR	16 466 159	399,13	6 662	0	12
Szállítói fedezések	USD	2 988 907	380,99	1 167	0	-91
Cash-flow fedezeti célú származékos ügyletek				7 829	0	-79

A főtevékenységből befolyó eurós díjbevételeken keletkező árfolyamkockázatot a Társaság határidős cash-flow fedezeti ügyletekkel kezeli (részletesen bemutatva a 3.1.1. pontban). A

megkötött fedezeti ügyletek biztosítják, hogy a Társaság forintban az eredetileg tervezett árbevételt tudja realizálni. Az év során befolyó és fedezeti ügyletekkel fedezett árbevételen realizált árfolyamveszteség 2024-ben 52 millió forint volt. Ezzel szemben az árfolyam-elmozdulások miatt az éves forintban kifejezett árbevétel 447 millió forinttal alakult magasabban az eltérő díjszámítási és kiszámlázási árfolyamok következtében annál az árbevételnél, amely tisztán forintos elszámolás esetén illette volna meg a Társaságot. Összességében tehát a főtevékenységből származó árbevétel elszámolásával és pénzügyi rendezésével összefüggő tételek 395 millió forintos pozitív egyenleget mutatnak.

2.2.7 TÁRSASÁGI ADÓ

A 2024. év eredménye után keletkező Társasági Adó fizetési kötelezettséget a következő táblázat mutatja be.

A 2024. évi társasági adó megállapítása

adatok ezer Ft-ban

Adózás előtti eredmény	7 979 420
Társasági adóalapot növelő tételek	16 003 975
Társasági adóalapot csökkentő tételek	22 337 123
2024. adóév egészére megállapított adóalap	1 646 272
Számított adó	148 164
Adókedvezmény	0
Adófizetési kötelezettség	148 164
Adóalapra számított adókulcs	9,00%
Effektív adókulcs	1,86%

A **Társasági adóalap módosító tételei** a mellékletek között a **4.6. táblázatban** kerülnek részletesen bemutatásra.

2.3 Vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzet értékelése

Társasági vagyonstruktúra változásának bemutatása adatok millió Ft-ban

Megnevezés	Előző év 2023	Tárgyév 2024	Megoszlás % 2023	Megoszlás % 2024	Változás %
Befektetett eszközök	41 706	46 202	31,2%	36,6%	10,8%
Forgóeszközök	51 689	36 165	38,6%	28,7%	-30,0%
Aktív időbeli elhatárolások	40 434	43 703	30,2%	34,7%	8,1%
Eszközök összesen	133 829	126 070	100%	100%	-5,8%

A Társaság mérlegfőösszege a két időszak között 5,8%-kal kis mértékben csökkent, a Társaság vagyoni helyzete stabil.

Források szerkezetének bemutatása adatok millió Ft-ban

Megnevezés	Előző év 2023	Tárgyév 2024	Megoszlás % 2023	Megoszlás % 2024	Változás %
Saját tőke	56 150	55 158	42,0%	43,8%	-1,8%
Céltartalékok	12 354	17 146	9,2%	13,6%	38,8%
Kötelezettségek	28 296	23 756	21,1%	18,8%	-16,0%
Passzív időbeli elhatárolások	37 029	30 010	27,7%	23,8%	-19,0%
Források összesen	133 829	126 070	100%	100%	-5,8%

A Társaság saját tőkéje a 2024. évi 7.831 millió forint értékű adózott eredmény bekerülésének, valamint a 2023. évre jóváhagyott 9.000 millió forint osztalék előírásának eredményeképp 1,8%-kal csökkent. A források között 2024. december 31-én a saját tőke aránya 43,8%. A céltartalékok értékének 38,8%-os növekedése mellett forrásszerkezeten belüli arányuk közel 4,4 százalékponttal növekedett, míg a kötelezettségek aránya 2,3 százalékponttal csökkent a kevesebb hitelfelvétel, valamint az alacsonyabb összegű szállítói kötelezettség következtében. A passzív időbeli elhatárolások értéke 19%-os csökkenést mutat a felülfinanszírozás típusú elszámolási egyenlegek csökkenésével összhangban.

Vagyoni helyzet mutatói	Számítása	2023.12.31	2024.12.31
Likviditás			
Likviditási ráta	(Forgóeszközök / Rövid lejáratú kötelezettségek)	2,0	1,7
Likviditási gyors ráta	((Forgóeszközök - Készletek) / Rövid. Lej. Köt.)	2,0	1,7
Tőkeszerkezet			
Tőkeellátottság	(Saját tőke / Eszközök összesen)	42,0%	43,8%
Kötelezettségek vs. Eszközök	(Kötelezettségek / Eszközök összesen)	21,1%	18,8%
Jövedelmezőség			
Saját tőke arányos adózás előtti eredmény	(Adózás előtti eredmény / Saját tőke)	29,0%	14,5%
Saját tőke arányos adózott eredmény	(Adózott eredmény / Saját tőke)	27,3%	14,2%
Árbevétel arányos adózott eredmény	(Adózott eredmény / Értékesítés nettó árbevétele)	26,2%	12,3%
Eszközarányos adózott eredmény	(Adózott eredmény / Eszközök összesen)	11,4%	6,2%

A Társaság likviditási helyzete stabil, forgóeszközei több mint 169,4%-ban fedezik rövid lejáratú kötelezettségeit. Tőkeszerkezete megfelelő, az eszközök 43,8%-át a saját tőke finanszírozza.

III. Tájékoztató Rész

3.1 Mérlegen kívüli tételek

3.1.1 MÉRLEGFORDULÓNAPON NYITOTT HATÁRIDŐS ÜGYLETEK

A „teljesítményrendszer” keretein belül a Társaságra hárul – egyéb kockázatok mellett – az árfolyamkockázatok viselése. A Társaság ennek kivédésére, a devizás árfolyamkockázatainak csökkentésére cash-flow fedezeti ügyleteket köt.

Az euróban számlázott légiforgalmi díjbevételek fedezésére használt módszer célja a forgalom-becsülés alapján meghatározott várható havi árbevételből származó eurós cash-flowk forint értékének biztosítása az Eurocontrol által alkalmazott ún. havi árfolyam-kiigazító mechanizmus alapján számított havi átlagos EUR/HUF árfolyamon. Minden megkötött ügylet leszállítási, cash-flow fedezeti célú, tőzsdén kívül kötött határidős ügylet, jellemzően 3-4 hónapos futamidővel.

Továbbá, a Társaság devizás beszerzéseiből és egyéb devizás bevételeiből származó jelentős devizás kitettségeit szintén határidős cash-flow fedezeti ügyletekkel fedezi, lejáratban a várható pénzáramok bekövetkezési időpontjához igazodva.

Abban az esetben, ha megszűnik egy ügylet fedezeti hatékonysága, a Társaság a könyvekben kereskedési célú nem fedezeti ügyletté minősíti azt át. A Társaság a származékos ügyleteit a Szt. 59/A-59/F. § alapján a „Valós értéken történő értékelés” szabályai szerint értékeli. A lejáratig, minden hónap végén elvégzi a tranzakciók értékelését az ügyletkötő bankok által ügyletenként közölt Mark-to-Market (MtM) értéken értékelve.

2024. december 31-én az alábbi nyitott fedezeti ügyleteket tartotta nyilván a Társaság:

Fordulónapon nyitott származékos ügyletek

Megnevezés	Deviza	Ügylet érték devizában	Bekerülési érték (millió Ft)	2024.12.31. valós értékeléshez kapcsolódó értékelési különbözet (millió Ft)	Valós érték értékelési tartalékban (millió Ft)	Üzleti évben elszámolt eredményhatás (millió Ft)
Határidős EUR eladás	EUR	30 543 098	12 572	-40	-42	2
Határidős EUR vétel	EUR	20 002 645	-8 509	-6	-15	9
Határidős USD vétel	USD	3 436 945	-1 293	69	69	0
Származékos ügyletek összesen		53 982 688	2 770	23	12	11

A Társaság pénzügyi instrumentumai közül csak a határidős fedezeti ügyletek kerülnek valós értéken bemutatásra.

2024. december 31-én a még le nem zárt származékos ügyletek valós értéken történő értékeléséből származó értékelési különbözete pozitív, összesen 23 millió forint. Az értékelési különbözetből 12 millió forint nyereség a valós értékelés értékelési tartalékával szemben, míg további 11 millió forint nyereség a pénzügyi műveletek eredményében kerül kimutatásra.

Valós értéken értékelt eszközök és források értékelési különbözetének állományváltozása

Megnevezés	Valós érték értékelési különbözet (millió Ft)	Saját tőke - értékelési tartalék (millió Ft)	Eredménykimutatás (millió Ft)
Egyenleg 2024.01.01-én	-167	-166	-1
Tárgyévi változás összesen	190	178	12
Záró állomány 2024.12.31-én	23	12	11

A 2024. december 31-es mérlegfordulónapi hatékonyság-vizsgálat alapján a fedezeti ügyletek hatékonyság fokának megfelelően került elszámolásra a valós értékelésből származó különbözet a saját tőkében, illetve a nem hatékony rész az eredményben. Az ügyletek valós értékelését az ügyletkötő bankok által szolgáltatott valós értékek alapján végezte el a Társaság, amely összességében 23 millió forint pozitív valós értékkülönbözetet mutat év végén.

3.1.2 PÉNZÜGYI SZEMPONTBÓL JELENTŐS, MÉRLEGBEN NEM SZEREPLŐ MEGÁLLAPODÁSOK BEMUTATÁSA

A HungaroControl Zrt. 2024. december 31-én a következő adott és kapott garanciákkal rendelkezett:

Kapott garanciák

Garancia lejárata	Garancia összege	Garancia devizaneme	Garanciához kapcsolódó ügylet
2025.01.21	3 373,19	EUR	Ambient Recording System beszerzése
2025.01.27	246 575,00	EUR	Enroute cseréje, Kőrishegy, Püspökladány
2025.04.30	44 919,40	EUR	AFTN/AMHS Központ Upgrade
2025.04.30	873 699,85	EUR	Moduláris Integrált Remote Torony (mir TWR) rendszer beszerzése
2025.08.31	2 067 950,00	HUF	ANSI. épületben található UPS1-2 berendezések telepköreinek cseréje
2026.04.08	650 900,00	HUF	TWR Kabin Árnyékoló Fólia Csere
2027.01.30	1 946 633,00	HUF	HC ANS II. 400KW folyadékhűtő telepítése és stat. szakvélemény készítése
2027.11.30	12 002 456,00	HUF	ANS I. épület CORNER C/STWR munkaterem kivitelezése

Adott garancia

Garancia lejárata	Garancia összege	Garancia devizaneme	Garancia típusa
2025.09.01	80 557,00	EUR	Bankgarancia bérleti díj fizetésre

3.2 Vezető tisztségviselők, igazgatóság, felügyelőbizottság tagjainak kifizetései

Igazgatóság, FB tagok, vezető tisztségviselői juttatások			adatok millió Ft-ban
Megnevezés	Járandóság	Folyósított előlegek	Nyújtott kölcsönök
	2024-ben	2024.12.31	2024.12.31
Igazgatóság tagjainak juttatásai összesen	38	0	0
Felügyelő bizottság tagjainak juttatásai összesen	35	0	0
Vezető tisztségviselői juttatás 2024. során	92	0	0
Összesen	165	0	0

3.3 Munkavállalók átlagos létszáma, bérköltsége és személyi jellegű egyéb kifizetései

Munkavállalók átlagos létszáma, bérköltsége és egyéb személyi jellegű kifizetései				
Megnevezés		Átlagos statisztikai létszám (fő)	Bérköltség (millió Ft)	Személyi jellegű egyéb kifizetés (millió Ft)
Főállásban, teljes munkaidőben	fizikai foglalkozásúak	2,0	17	2
	szellemi foglalkozásúak	745,9	21 029	2 546
Főállásban, nem teljes munkaidőben	fizikai foglalkozásúak	0,0	0	0
	szellemi foglalkozásúak	23,9	514	48
Egyéb állományba nem tartozó munkavállalók		11,7	808	859
Foglalkoztatottak összesen		783,5	22 368	3 455

3.4 Kapott támogatások (2023-2024. év eseményei)

Pályázat megnevezése	Projekt kezdési időpontja	Projekt befejezési időpontja	Maximálisan elnyerhető EU támogatás	Eddig előlegként folyósított támogatás	A támogatást nyújtóval az elszámolás megtörtént
			EUR	EUR	
Free Route Airspace from the Black Forest to the Black Sea (*)	2015.09.01	2017.04.21	401 798	213 868	igen 2024.02.28
ATM system upgrade for cross-border free route operation (*)	2016.01.04	2019.03.31	1 592 900	1 867 772	igen 2023.07.12.
AMAN LOWW initial (*)	2016.03.01	2019.03.31	684 250	629 023	igen 2023.07.12.
FAB CE wide Study of DAM and STAM (*)	2017.02.07	2018.12.31	41 815	35 635	igen 2023.07.12
European Deployment Roadmap for Flight Object Interoperability	2017.02.08	2017.12.22	18 490	1 947	nem
Deploy SWIM governance	2017.02.07	2020.06.30	21 930	18 256	nem
DLS Implementation Project - Path 1 "Ground" stakeholders	2017.02.07	2018.02.01	21 930	10 766	nem
DLS Implementation Project - Path 2	2017.02.15	2020.12.31	17 200	11 505	nem
SESAR Deployment Alliance / SESAR Deployment and Infrastructure Partnership	2018.01.01	határozatlan	határozatlan	223 212	nem
IP1 - DLS European Target Solution assessment	2018.04.16	2019.09.30	26 000	1 613	nem
SWIM Common PKI and policies & procedures for establishing a Trust framework	2018.11.13	2022.06.30	54 425	2 678	nem
Hungarian ATM system upgrade for AF3-AF4	2018.04.16	2021.06.30	1 106 175	932 807	nem
Modular Integrated Remote Tower Air Traffic Management System	2018.04.16	2023.09.05	10 131 000	7 873 159	nem
SAFEMODE (*)	2019.06.01	2022.11.30	329 288	149 776	igen 2023.11.15.
Airport Airside & Runway Throughput (S2020 W2 PJ02 AART)	2019.12.01	2023.06.30	189 200	135 393	igen 2024.02.15
Digital Technology for Tower (SESAR2020 W2 PJ05 DTT) (*)	2019.12.01	2023.03.31	275 942	223 884	igen 2023.11.30
Separation Management & Controller Tools (SESAR2020 W2 PJ10 PROSA) (*)	2019.12.01	2023.06.30	507 829	106 574	igen 2023.12.20
IFR RPAS (SESAR2020 W2 PJ13 ERICA)	2019.12.01	2023.03.31	104 210	54 099	igen 2024.04.16
ATM Master Plan (SESAR2020 W2 PJ20 AMPLE) (*)	2019.12.01	2023.06.30	70 000	22 350	igen 2023.12.20
GREAT (*)	2020.01.01	2023.06.30	401 289	159 951	igen 2023.12.13
Collaborative U-Space ATM interface (SESAR Wave3 PJ34) (*)	2021.01.01	2023.06.30	176 250	35 424	igen 2023.12.19
Downlinking Flight Trajectory to Improve ATM Performance (SESAR Wave3 PJ38) (*)	2020.11.01	2023.06.30	200 001	79 798	igen 2023.12.15
ATM-U-space Interface and Airspace Reconfiguration Service (ENSURE)	2023.06.01	2026.05.31	193 056	144 792	nem
			16 564 978	12 934 282	

(*) A lezárt támogatások esetében az „Eddig előlegként folyósított támogatás” oszlopban a megítélt támogatás összege szerepel

Free Route Airspace from the Black Forest to the Black Sea

A projektben megcélzott technológiai megvalósíthatósági tanulmány a CEF (Connecting Europe Facility, Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz) forrásainak bevonásával valósul meg a SESAR Deployment Manageren keresztül. A „Free Route Airspace” (FRA) FAB CE-n (közép-európai funkcionális légtérblokk) belüli megvalósításához, működtetéséhez szükséges működési feltételek kidolgozásáról szól, a HUFRA (a magyar légtérben bevezetett free route airspace) tapasztalataiból kiindulva, tekintettel arra, hogy a koncepció bevezetésére nincs egységesen kidolgozott eljárás, valamint a már bevezetett koncepciók között elég nagy eltérések mutatkoznak Európa-szerte. A projekt a határon átnyúló, valamint FAB szintű FRA

Concept of Operations kidolgozását és annak validálását célozza meg, továbbá a felmerülő AIS kérdéskörök kidolgozását, repülésbiztonsági elemzés készítését, a szükséges ATM rendszerfejlesztések meghatározását, valamint szimulációt foglal magában, amely a HungaroControl Simulation HUB központjában történik. A projekt konzorciumban valósul meg, melyben a HungaroControl Zrt. a konzorcium-vezető, tagok: AustroControl, Croatia Control, BHANSA, Slovenia Control, LPS SR, és az ANS CR légiforgalmi irányítást végző szolgáltatók, mint FAB CE tagok a SESAR Deployment Manageren keresztül.

ATM system upgrade for cross-border free route operation

A projekt CEF forrás bevonásával valósul meg a SESAR Deployment Manageren keresztül. A projekt egy következő lépcsőfoka a már támogatást nyert szabad útvonalú légtér megvalósíthatósági tanulmánynak. A projekt keretében megvalósuló szoftverfejlesztés alkalmassá teszi a MATIAS-t a határon átnyúló szabad útvonalú üzemmód kezelésére annak érdekében, hogy támogassa FAB CE szinten bevezetendő egyes országhatárokon átnyúló kiterjesztett free route üzemet. További cél a MATIAS FDP (Flight Data Processing) részterületének továbbfejlesztése, annak érdekében, hogy a rendszer képessé váljon a rugalmas légtértervezés és felhasználás támogatására, ami előfeltétele a határokon átvívelő free-route működés bevezetésének.

AMAN LOWW initial

A projekt CEF forrás bevonásával valósul meg a SESAR Deployment Manageren keresztül. A projekt a hazai légiforgalmi irányítási rendszer, a MATIAS új funkció kialakításával történő fejlesztésére, szoftverfejlesztésre irányul, annak érdekében, hogy támogassa a bécsi leszálló gépek hatékony és biztonságos áramlását a magyar légtérben. A projekt célja a bécsi repülőteret kiszolgáló AMAN (Arrival Management) rendszer támogatása a MATIAS rendszerben fejlesztendő AMAN és E-AMAN (Extended AMAN) funkcionalitás kialakításával.

FAB CE wide Study of DAM and STAM

A projekt Connecting Europe Facility (CEF) forrás bevonásával valósul meg a SESAR Deployment Manageren keresztül. A tanulmány célja annak felmérése, hogy a tervezett regionális „free route” környezetben milyen módon lehet növelni a légtérgazdálkodás és áramlásszervezés hatékonyságát. A FAB CE térségben alkalmazott nemzeti légtérgazdálkodást harmonizálni szükséges, így a közösen kialakított műszaki és alkalmazói követelmények lehetővé teszik a jövőben az útvonalaktól mentes, országhatároktól független FAB CE free route környezetben a légiforgalmi áramlást befolyásoló ideiglenesen elkülönített légterek stratégiai, dinamikusabb elő-taktikai és taktikai menedzselését.

European Deployment Roadmap for Flight Object Interoperability

A projekt Connecting Europe Facility (CEF) forrás bevonásával valósul meg a SESAR Deployment Manageren keresztül. SWIM ernyője alatt ez a projekt a különböző ATM rendszerek által nyújtott információk, adatok globális szintű sztenderdizálását célozza meg, vagyis azt, hogy minden repülési információ (pl. útvonal, katonai légterek kijelölése, időjárás információk, érkezési futópályához tartozó adatok) globálisan megosztható és dinamikusán kezelhető legyen, így minden érintett (légitársaság, reptér, ANSP) a számára szükséges, legfrissebb információ birtokában legyen.

Deploy SWIM governance

A projekt Connecting Europe Facility (CEF) forrás bevonásával valósul meg a SESAR Deployment Manageren keresztül. A SWIM (System Wide Information Management) az információ menedzsment és csere koncepciójában bekövetkező paradigmaváltást céloz meg a teljes ATM hálózat szereplőinek bevonásával. A projekt célja felállítani az elsődleges

intézményi struktúrát, jogi és pénzügyi keretrendszer. A projekt során kialakításra kerülnek az egységes SWIM sztemderdek, iránymutatást adó segédanyagok, SWIM szolgáltatás definíciói és a compliance keretrendszer. A projekt célja, hogy minden légiközlekedésben érintett szereplő a megfelelő időben a megfelelő információhoz jusson.

DLS Implementation Project - Path 1 "Ground" stakeholders

A projekt Connecting Europe Facility (CEF) forrás bevonásával valósul meg a SESAR Deployment Manageren keresztül. Az adatkapcsolat kialakítása és alkalmazása Európában kiemelkedő fontosságú a PCP (Pilot Common Project) AF6 (6. számú ATM funkcionalitás), i4D trajektória megvalósítása érdekében. A Datalink Services Recovery Plan (Adatkapcsolati Helyreállítási Terv) alapján a projektnek a multifrekvenciás hálózatok országos és regionális szintű kialakítására, fejlesztésére kell összpontosítania. A projekt célja a multifrekvenciás adatkapcsolat kiépítése és fejlesztése, mely előfeltétel a szolgáltatási terület alapú koncepció felé. A multifrekvenciás szolgáltatás célja a meglévő frekvencia túlterheltségének csökkentése, mely a növekvő forgalom kezeléséhez elengedhetetlen.

DLS Implementation Project - Path 2

A projekt Connecting Europe Facility (CEF) forrás bevonásával valósul meg a SESAR Deployment Manageren keresztül. Szintén az adatkapcsolati szolgáltatások fejlesztését célozza a DLS Path 2 projekt. Célja a SESAR Deployment Manager támogatása a megvalósítandó megoldásokhoz vezető lépések és tevékenységek feltárásában. Döntéshozó tanulmány segít meghatározni a szolgáltatási területet/körzeteket és előzetesen definiálni a pán-európai adatkapcsolati rendszer technológiai felépítését, figyelembe véve a pénzügyi és jogi aspektusokat is.

SESAR Deployment Alliance / SESAR Deployment and Infrastructure Partnership

A Társaság 2018. január 1-jével a SESAR Deployment Alliance AISBL (SDA) tagjává vált. Ez a nonprofit nemzetközi szervezet a SESAR megvalósítási szakaszát koordináló Deployment Manager funkciót látta el az Európai Bizottság megbízásából, fokozatosan bővülő feladatkörrel és befolyással az európai folyamatokra. A tagsággal Társaságunk vállalta, hogy a PANSA-HungaroControl-ROMATSA konzorciumban (PHRC) megállapodott keretek között részt vesz az SDA döntéshozatali mechanizmusában, valamint szakértőket bocsát a szervezet rendelkezésére körülbelül 1 fő teljes munkaidős alkalmazottnak megfelelő arányban. A SESAR Deployment Manager funkciót 2022.06.01-től az Európai Bizottság megbízásából a SESAR Deployment and Infrastructure Partnership (SDIP) vette át, amelyben a Társaság a korábbi megállapodás szerinti tagságát fenntartotta.

IP1 - DLS European Target Solution assessment

A projekt Connecting Europe Facility (CEF) forrás bevonásával valósul meg a SESAR Deployment Manageren keresztül. A projekt célja, a SESAR Deployment Manager által kidolgozott DLS Recovery Plan-ban foglaltak végrehajtásának folytatása. A projekt folytatja a 2016_159_AF6-P35 Path II projektben elkezdett munkát, tovább vizsgálva, definiálva a VME (VDL Monitoring Equipment), VGS (VDL Ground Station) követelményeket és az üzleti tervet. További célja a távlati célban meghatározott Model D és a jelenleg megvalósuló Model B közötti teljesítmény eredményeinek vizsgálata, valamint egy közös európai ATN Ground Network szolgáltatás definiálása. A HungaroControl a projekt tagjaként folyamatosan figyelemmel kísérheti és tevékenyen részt vehet a Data Link Service jövőbeni alakításában az SDM-n keresztül a konzorcium tagjaként pályázva.

SWIM Common PKI and policies & procedures for establishing a Trust framework

A projekt Connecting Europe Facility (CEF) forrás bevonásával valósul meg a SESAR Deployment Manageren keresztül. A projekt célja egy európai szintű digitális, nyilvános kulcsú infrastruktúra (PKI – Public Key Infrastructure) létrehozása a repülés különböző szereplői számára (ANSP-k, légtérfelhasználók, katonaság, repterek, stb.). Cél egy olyan közös keretrendszer kifejlesztése és élesítése, amely képes egyrésről a lokálisan létező PKI-kat interoperábilis módon integrálni, másrészt megfelelő digitális tanúsítványokat biztosítani a SWIM felhasználói és rendszerelemei számára. Az eredményeként előálló PKI és a hozzá kapcsolódó „bizalmi keretrendszer” a PCP rendeletnek való megfeleléshez szükséges. A tanúsítványok lehetővé teszik a biztonságos azonosítást és kommunikációt a SWIM egyes komponensei és felhasználói között.

Hungarian ATM system upgrade for AF3-AF4

A projekt a Connecting Europe Facility (CEF) forrás bevonásával valósul meg a SESAR Deployment Manageren keresztül. A projekt keretében a MATIAS rendszer egyes funkcióinak továbbfejlesztését, valamint új funkciók integrálását kívánja megvalósítani a 716/2014/EU PCP reguláció egyes követelményeinek teljesítése érdekében.

A MATIAS Build 12 upgrade során a következő fejlesztéseket kívánja a Társaság CEF pályázat során megvalósítani:

- a) ATM System – ASM System (MATIAS – LARA) interface, ARES (airspace reservation) üzenetek fogadása érdekében.
- b) Management of Dynamic Airspace Configurations.
- c) Interface ATM systems to NM systems, EFPL (extended Flight Plan) üzenetek küldése/fogadása érdekében.

Modular Integrated Remote Tower Air Traffic Management System

A projekt a Connecting Europe Facility (CEF) forrás bevonásával valósul meg. A projekt célja, hogy a hagyományos toronyirányítással és az eddig használt több, különálló irányítási rendszerrel szemben egy olyan integrált rendszer kerüljön kialakításra, amely jelentősen egyszerűsíti az irányítói munkakörnyezetet, valamint hosszabb távon lehetőséget biztosít több repülőtér toronyirányítói szolgálatának ellátására. A rendszer magában foglalja a repülőtérre érkező videóképek megjelenítését, sőt a digitális kép javítását és extra információkkal való ellátását is (pl. légi járművek címkéi hozzáemelve a járművekhez). A rendszer támogatja továbbá több földrajzilag távol fekvő repülőtér irányításának megvalósítását egy műszaki platformról. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a rendszer modularitása miatt rövid idő alatt és kis beruházási igénnyel kiépíthető lesz a távoli toronyirányítói szolgálat olyan kis repülőterek esetén, ahol korábban a helyszínen egyáltalán nem volt elérhető, vagy korlátozott volt a szolgáltatás.

SAFEMODE (Strengthening synergies between Aviation and maritime in the area of human Factors towards achieving more Efficient and resilient MODE of transportation)

A SAFEMODE célja, hogy segítse a fejlesztők, tervezők, kockázatelemzők és humán faktor szakértők munkáját abban, hogy egy új koncepció vagy szoftver tervezésénél milyen emberi kockázati tényezőkre kell figyelni. A tényezők meghatározására és mérésére egy keretrendszert dolgoz ki (Human Informed Risk Design Framework), majd validálja azt felhasználó-központú mérésekkel. A projekt egy 34 tagból álló konzorcium formájában valósul meg, melynek a vezetője a Deep Blue.

Airport Airside & Runway Throughput (S2020 W2 PJ02 AART)

A Wave 1 PJ03b-01 Follow the greens projekt folytatása az Indra Navia-val. A SESAR PJ.02 projekt, 21-es megoldásának célkitűzése a légi és egyéb járművek vezetőinek helyzet-tudatosság növelése a földi közlekedés során, a lehető legnagyobb biztonsági szint elérése mellett, szélsőséges látási és időjárási körülmények között egyaránt. Különös tekintettel az Airfield Ground Lighting (AGL) és "Follow-The-Greens" automatizált eljárások kiterjesztésével, melyek az irányítói leterheltség csökkentését hivatottak elősegíteni. A projekt két részből áll, egy moving map alkalmazás validálása, mely a földi járművek tájékozódását segíti, illetve az AGL tesztelése erősen automatizált környezetben.

Digital Technology for Tower (SESAR2020 W2 PJ05 DTT)

A Wave 1 PJ05.02 és PJ05_03 projektek folytatása, melynek keretében az Indra Navia-val közös validáció valósul meg. A projekt fókuszában több repülőtér forgalmának flexibilis és dinamikus allokációja, valamint a különböző Remote Tower Modulok kapcsolatának (RTM) vizsgálata szerepel. A projekt egyik célja a multi remote tower rendszer kiterjesztése, több rendszer összekapcsolása; ilyen környezetben a repülő forgalom és a légiforgalomirányítók terhelhetőségének vizsgálata, repülőtér irányítás átadása Multi rTWR modulok között (split and merge funkciók), valamint az erre irányuló fejlesztési lehetőségek körüljárása. A másik célja az új HMI felület integrálása a rTWR koncepcióba.

Separation Management & Controller Tools (SESAR2020 W2 PJ10 PROSA)

A 73-as megoldás a Wave 1 PJ10 projekt folytatása, melynek célja a Flight Centred ATC and Improved Distribution of Separation Responsibility in ATC. A megoldás célja, a Flight Centric ATC koncepció validálása, a jövőbe mutató közelkörzeti és ENR módszertanok és metódusok kidolgozása az európai légtérben, amely során a légiforgalmi irányító szektorok nélküli környezetben, a légijármű földrajzi elhelyezkedésétől függetlenül, egy adott területen (Flight Centric Area), akár országhatárokon túl is nyújthat légiforgalmi szolgáltatást. A HungaroControl a közepes és magas komplexitású környezet vizsgálatára koncentrál. A projekt során real-time szimulációs gyakorlat kerül végrehajtásra az European Operational Concept Validation Methodology (E-OCVM) alapján, a DLR (At-One) TrafficSim szimulátorával.

A 93-as és 96-os megoldások a Wave 1 PJ16.03 és a PJ15.09 projektek folytatásai, ami különböző légtér delegációs esetek részletes kidolgozására fókuszál, valamint az ezekhez kapcsolódó ATM szolgáltatások meghatározását célozza a Virtuális Központ technológiai megoldáshoz, amiket két validációs gyakorlat keretén belül fognak tesztelni. A 96-os megoldás a PJ16.04 folytatása, melyben az ASR, AG és UPMS került validálásra több validációs gyakorlat keretében.

IFR RPAS (SESAR2020 W2 PJ13 ERICA)

A Wave 1-ben PJ10_05 projekt folytatása, melynek célja, hogy a dedikált repülőtereken működő IFR RPAS (Instrument Flight Rules Remotely Piloted Aircraft Systems) rendszeresen működjenek az A-C légtérosztályokban. Továbbá célja új eljárások és eszközök kifejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ATC számára, hogy az IFR RPAS-t teljeskörűen integrálják a légi közlekedéssel. A PJ13_115 projekt 2021-2025 időtávra fókuszál, és célja a meglévő tool-okat felhasználva az eljárás alapú elkülönítés biztosítása a jelenlegi rendszerek képességeihez mérten, a jelenlegi légtér felhasználókra a lehetőség szerinti legkisebb hatást gyakorolva.

ATM Master Plan (SESAR2020 W2 PJ20 AMPLE)

A Társaság a projekt által közreműködik az ATM Master Plan frissítésben (Level 1 Executive level és Level 2 Development Planning and Monitoring).

GREAT (Greener Air Traffic Operations)

A GreAT célja, hogy kínai és európai együttműködés által környezetbarát légiforgalmi működési koncepciót dolgozzon ki - hatékony légtér- és útvonal optimalizációs módszerek és technológiák segítségével -, és így csökkentse az üzemanyag-fogyasztást és a károsanyagkibocsátást a „gate-to-gate” repülési szakaszok során. A projekt egy 13 tagból álló konzorcium formájában valósul meg, melynek a vezetője a DLR.

Collaborative U-Space ATM interface (SESAR Wave3 PJ34)

A megoldás célja bemutatni és validálni az UTM adatok cseréjét egységes SWIM platformon keresztül a különböző UTM szereplők között.

Downlinking Flight Trajectory to Improve ATM Performance (SESAR Wave3 PJ38)

A megoldás célja a Tesla tool (rövid távú konfliktuskutató eszköz) HungaroControl Zrt igényeire történő szabása, illetve ACC és APP irányításban történő használatának a tesztelése. További cél ADS-C szerverhez történő kapcsolódás kialakítása, illetve ADS-C adatok fogadása és feldolgozása.

ATM-U-space Interface and Airspace Reconfiguration Service (ENSURE)

A HungaroControl részt vesz a Tern és Unifly partnereként egy közös validációs gyakorlatban, Budapest CTR működési környezetében. A Társaság hozzájárul az ATM/U-space interface és a Dynamic Airspace Reconfiguration koncepciók további fejlesztéséhez, az operatív és funkcionális elvárások bővítéséhez. A validációs gyakorlat során humán faktor és repülésbiztonsági elemzés készül, aktív TWR és APP irányító kollégák bevonásával.

3.5 Környezetvédelem

A HungaroControl Zrt. elismeri a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés fontosságát, gazdasági és társadalmi jelentőségét. Tevékenysége során kötelezettséget vállal természetes környezetének megóvására, a környezet állapotának javítására. Elkötelezettségét a Társaság 2017. november 28-án kiadott Környezeti politikája alapozza meg.

A HungaroControl Zrt. tanúsított ISO 14001 szabványnak megfelelő környezetközpontú irányítási rendszert működtet, környezeti teljesítményét az ISO 14031 szabvány alapján kialakított mérőszám rendszer alkalmazásával követi nyomon. Az energiahatékonyság növelése érdekében 2016. óta ISO 50001 szabvány szerint tanúsított energiairányítási rendszert működtet.

A környezetvédelem iránti elkötelezettség, az energiatakarékos működés, a szennyezések megelőzésére, illetve a környezetterhelések fajlagos csökkentésére való törekvés érdekében 2024-ben is számos intézkedés történt. Az intézkedések elsősorban anyag-, energiatakarékos és hulladékszegény működésre, a HungaroControl tevékenységével befolyásolható légi járművek környezetterhelésének csökkentésére, illetve a környezeti szempontú szemléletformálásra, környezettudatosság előmozdítására irányultak.

A **környezet védelmét szolgáló eszközök kimutatását** a mellékletek között a **4.7. melléklet** tartalmazza.

A 2024. évben képződött, érvényes hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező hulladékkezelő partnereknek átadott hulladékok, valamint a nyitó és zárókészletek mennyiségi adatait a hulladékok veszélyességi osztálya szerint csoportosítva a **4.8. mellékletben** található táblázat foglalja össze részletesen.

A HungaroControl Zrt. környezetvédelmi céltartalék képzésére tevékenysége alapján nem kötelezett, a jogszabályokból, illetve hatósági kötelezésekéből eredő egyéb környezetvédelmi kötelezettségeit 2024. évben is teljesítette. A környezetvédelemmel kapcsolatos egyéb kötelezettségek összegét a **4.9. melléklet** tartalmazza.

3.6 Kutatás-fejlesztés támogatása

A kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységek célja a HungaroControl elsődleges feladatának, a repülésirányításnak a biztonságosabbá és hatékonyabbá tétele, a Társaság piaci pozíciójának megőrzése, valamint a környezet megóvása, mindezt a legfejlettebb technológiák alkalmazásán keresztül. A Társaság mindemellett szem előtt tartja az európai kutatás-fejlesztési folyamatokba való csatlakozást és együttműködések létrehozását is.

Az Üzleti Tervező, Fejlesztő és Támogató Osztály (TFTO), 2024 második felétől már az Üzlet- és Szolgáltatásfejlesztési Igazgatóság részeként a 2024-es évben is számos alapkutatáson, alkalmazott kutatáson, kísérleti fejlesztésen, valamint szolgáltatás és termékfejlesztésen dolgozott.

A HungaroControl 2024-ben elkezdett új stratégiaalkotási folyamata is nagy hangsúlyt helyez a K+F+I folyamatokra, így dedikált cél a: "K+F+I megteremtése a HC-n belül, együttműködések formalizált és strukturált kialakítása releváns egyetemekkel, kutató központokkal és kiemelt iparági szereplőkkel."

A stratégiában a cél kibontása is kifejtésre került: „A növekvő légiforgalmi kihívásokra adott hatékony megoldások egyik alapvetése a kutatás-fejlesztési, illetve belső innovációs folyamatok újragondolása és strukturálása a HC-n belül. Ennek egyik eleme a HC-nál felmerülő ötletek, javaslatok műszaki megvalósíthatóságának, az együttműködő ANSP-knél látott, a HC számára hasznos megoldások adaptálásának vagy saját kifejlesztésének, a technológiai fejlődésből, az egyetemekkel, kutató központokkal és kiemelt iparági szereplőkkel való együttműködések kikerülő új technológiai lehetőségek alkalmazásának vizsgálata, majd adott esetben megvalósítása. A másik eleme az EU szinten központilag összehangolt ATM jövőkép és az ezt elérendő kutatás-fejlesztési programban (SESAR) való aktívabb részvétel, a HC érdekek markánsabb érvényesítése, a SESAR-ból érkező eredmények jobb hasznosítása. Cél a K+F+I feladatok összefogása, a ciklusok időbeni rövidítése, a HC céljainak megfelelő fejlesztések kivitelezése, de az iparági partnerekkel együttműködve ezen megoldások nemzetközi iparági demonstrálása is.”

A **Virtual Pseudo Pilot Platform (VPPP)** az első olyan HungaroControl fejlesztés, amely száz százalékban saját erőforrásból megalkotott technológiai újítás. A VPP kísérleti fejlesztés 2022-es validációja után 2023-ban döntés született a fejlesztés ideiglenes leállításáról, fejlesztői kapacitás hiányában, azonban tervezzük 2025-ben a fejlesztés folytatását.

A **Merge Strip** egy hatékonyságnövelő szoftver, amely a leszállási sorrend és térközök tervezésében segít az Approach (APP) irányítói munkahelyeken. Segítségével Continuous Descent Approach (CDA) valósítható meg. A 2023-as évben a **GREAT projekt** keretében folytatódott a munka, 2024-ben pedig megkezdődött a HungaroControl belső erőforrásaira támaszkodva a rendszer következő generációjának fejlesztése

A HungaroControl 2016 óta tagja a **Single European Sky ATM Research (SESAR)** programnak, melynek keretében – iparági partnereinkkel közösen – 11 projektben, 17 megoldásban, számos validációban és nyílt nap megrendezésében vett részt a Társaság. 2022-től aktív résztvevő a Társaság a SESAR 3 fejlesztési programban is, amelyben immár az irányítói testület tagjaként tudja alakítani az ATM iparági fejlesztések irányultságát, valamint első kézből értesül az európai iparág legfrissebb technológiai újításairól. A SESAR keretében megvalósuló K+F projektek kiemelt mértékben járulnak hozzá a HungaroControl ATM és UTM stratégiájához, többek között a távoli torony-, illetve a légiforgalmi irányítás legújabb módszertani, vagy az ADS-C kapcsolatra épülő kommunikáció területén, amelyek – CO₂-kibocsátás csökkenése mellett – növelik a repülésbiztonságot és hatékonyságot.

2024-ben folytatódott a SESAR 3 azon projektje, amelyben a HungaroControl is aktív szereplő, ez az **ENSURE**. A projekt keretében Társaságunk a TERN és a Unifly partnereként vesz részt egy közös validációs gyakorlatban, Budapest CTR működési környezetében. A projektben való részvétellel hozzájárul a Társaság az ATM/U-space interface és a Dynamic Airspace Reconfiguration koncepciók további fejlesztéséhez, az operatív és funkcionális elvárások bővítéséhez. A validációs gyakorlat során humán faktor és repülésbiztonsági elemzés készül, aktív TWR és APP irányító kollégák bevonásával.

Az ANS Fejlesztési Osztály közreműködésével is folytak K+F projektek 2024-ben:

Az **ATM System Test Tool** a MATIAS Non Regression Tool továbbfejlesztése. A fejlesztés célja a HungaroControl által operatív irányítási célokra használt ATM rendszerek, azaz a magyar légiforgalmi irányítás éles (MATIAS) és a tartalék irányító rendszer (Polaris) példányainak automatizált feketedoboz alapú funkcionális és nem-funkcionális regressziós tesztelését egységesen megvalósító eszközrendszer létrehozása, amely az eredményeket kiértékelhetően megjeleníti, ezzel támogatva a tesztelést végző kollégákat. A K+F projekt 2024 végén sikeresen zárta a 4. fázisát, amelynek célja volt a jelenlegi Test Tool képességeinek továbbfejlesztése mellett az eszköz kiterjesztése további ATM rendszerekre, így a HungaroControl Polaris tartalék irányító rendszerére, illetve tanulmány készült a társaság TWR rendszeréhez történő integrálhatóság kapcsán is. A HungaroControl az eszköz érettségének további növelése érdekében kezdeményezte az 5. fázis beszerzését, amely előreláthatóan 2025 Q1-ben fog elindulni.

ATM System Test Tool Termékesítés projekt célja az elmúlt 5 évben sikeresen lezárt 3 egymásra épülő MATIAS Non Regression Tool K+F projekt fázis eredményeinek, és a 2024-ben leszállított 4. K+F projekt fázis eredményeinek hasznosítása a nemzetközi légiközlekedés területén, azon belül is elsődlegesen ANSP, ATM gyártó és integrátor szereplői körében, ami a Társaság egyik úttörő tevékenysége a légiforgalmi irányítási szolgáltatás, azaz a CORE Business mellett. A ProofIT partnerrel közösen sales, marketing és termék definíciós tevékenységet valósít meg a Társaság, a közös eszköz piacon történő értékesítése érdekében. Az ehhez szükséges eszközkészlet összeállítása, személyes megkeresések, workshopok és demok megtartása mellett többek között olyan eseményeken is nagy sikerrel vett részt a Társaság, mint a 2024 márciusában tartott Airspace World 2024, ahol a HungaroControl megoldását több mint 30 szervezet, több mint 100 szakértője tekintette meg.

Ezen esemény eredményeképpen a HungaroControl számos ANSP-vel és gyártóval szoros párbeszédben áll az eszköz kapcsán.

3.7MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK

A Társaság Számviteli Politikájának megfelelően a mérlegkészítés időpontja március 15-e, ezért az addig ismertté vált és a 2024. évet lényegesen érintő események hatása a beszámoló keretei között már figyelembevételre került.

Nem történt egyéb, a mérlegkészítés időpontját követően bekövetkezett jelentősebb esemény.

Budapest, 2025. május 8.

Vezérigazgató

IV. Mellékletek

4.1 Cash-flow kimutatás

		2024.12.31-el végződő üzleti év	adatok millió Ft-ban	
Sor-szám		A tétel megnevezése	Előző év	Tárgyév
a		b	c	d
1	I.	Működési cash flow (1-13. sorok)	-4 479	8 819
2	1a.	Adózás előtti eredmény +	16 308	7 979
3		ebből: működésre kapott, pénzügyileg rendezett támogatás,	540	450
4	1b.	Korrekciók az adózás előtti eredményben +	43	420
5	1.	Korrigált adózás előtti eredmény (1a+1b) +	16 351	8 399
6	2.	Elszámolt értékcsökkenés és amortizáció +	5 658	6 369
7	3.	Elszámolt értékvesztés és visszairás +	420	482
8	4.	Céltartalék képzés és felhasználás különbözete +	3 608	4 792
9	5.	Befektetett eszközök értékesítésének eredménye +	-10	-9
10	6.	Szállítói kötelezettség változása +	755	-435
11	7.	Egyéb rövid lejáratú kötelezettség változása +	-1 669	799
12	8.	Passzív időbeli elhatárolások változása +	5 400	-7 019
13	9.	Vevőkövetelés változása +	112	225
14	10.	Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása +	-22 629	8 976
15	11.	Aktív időbeli elhatárolások változása +	-2 807	-3 269
16	12.	Fizetett adó (nyereség után) -	-1 668	-1 491
17	13.	Fizetett osztalék, részesedés -	-8 000	-9 000
18	II.	Befektetési cash flow (14-18. sorok)	-11 196	-11 778
19	14.	Befektetett eszközök beszerzése -	-11 267	-11 789
20	15.	Befektetett eszközök eladása +	10	11
21	16.	Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek törlesztése, megszüntetése, beváltása +	0	0
22	17.	Hosszú lejáratra nyújtott kölcsönök és elhelyezett bankbetétek -	0	0
23	18.	Kapott osztalék, részesedés +	61	0
24	III.	Finanszírozási cash flow (19-26. sorok)	15 382	-3 922
25	19.	Részvénykibocsátás, tőkebevonás (tőkeemelés) bevétele +	0	0
26	20.	Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátásának bevétele +	0	0
27	21.	Hitel és kölcsön felvétele +	34 438	2 428
28	22.	Véglegesen kapott pénzeszköz +	2 428	450
29	23.	Részvénybevonás, tőke kivonás (tőkeleszállítás) -	0	0
30	24.	Kötvény és hitelviszonyt megtestesítő értékpapír visszafizetése -	0	0
31	25.	Hitel és kölcsön törlesztése, visszafizetése -	-20 438	-5 928
32	26.	Véglegesen átadott pénzeszköz -	-1 046	-872
33	IV.	Pénzeszközök változása (I+II+III. sorok) +	-293	-6 881
34	27.	Devizás pénzeszközök ártértékelése +	-1	-1
35	V.	Pénzeszközök mérleg szerinti változása (IV+27. sorok) +	-294	-6 882

Cash-flow kimutatásban szereplő korrekciók részletezése

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	Előző év 2023	Tárgyév 2024
Korrekciók az adózás előtti eredményben	43	420
Kapcsolt vállalkozástól kapott osztalék	-61	0
Származékos ügyletek korrekciói	-131	-3
Nem realizált átértékelés miatti korrekció	1	1
Véglegesen átadott pénzeszköz	1 046	872
Véglegesen kapott pénzeszköz	-812	-450
Korrekciók a szállítói kötelezettség változásban	1 198	756
Beruházáshoz kapcsolódó szállítói kötelezettségek korrekciója	1 198	756
Korrekciók az egyéb rövid lejáratú kötelezettségben	-15 239	3 949
Véglegesen kapott pénzeszköz	-1 616	0
Beruházáshoz kapcsolódó korrekciók	-297	12
Hitelhez kapcsolódó korrekciók	-14 000	3 500
Társasági adót érintő korrekció	674	437
Korrekciók a vevő követelés változásban	-406	-410
Értékvesztéshez, visszairáshoz, leíráshoz kapcsolódó korrekció	-406	-410
Korrekció a forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változásában	-8	904
Társasági adót érintő korrekció	0	906
Értékvesztéshez, visszairáshoz kapcsolódó korrekció	-8	-2

4.2 Immateriális javak állományváltozása

MEGNEVEZÉS	KÍSÉRLETI FEJLESZTÉS		VAGYONÉRTÉKŰ JOGOK			SZELLEMI TERMÉK			IMMATERIÁLIS JAVAKRA ADOTT ELŐLEGEK	IMMATERIÁLIS JAVAK ÖSSZESEN
	Használatba nem vett	Összesen	Használatba vett	Használatba nem vett	Összesen	Használatba vett	Használatba nem vett	Összesen		
NYITÓ BRUTTÓ É.	326	326	33 830	6 390	40 220	674	8	682	0	41 228
Vásárlás	197	197	0	5 241	5 241		36	36	14	5 488
Aktiválás	0	0	1 595	0	1 595	240	0	240	0	1 835
Átsorolás	0	0	0	0	0	0	200	200	0	200
Növekedés összesen	197	197	1 595	5 241	6 836	240	236	476	14	7 523
Selejtezés	0	0	1 741	0	1 741	22	4	26	0	1 767
Egyéb csökkenés	0	0	0	0	0	0	0	0	14	14
Átsorolás	200	200	0	46	46	0	0	0	0	246
Aktivált érték	0	0	0	1 595	1 595	0	240	240	0	1 835
Csökkenés összesen	200	200	1 741	1 641	3 382	22	244	266	14	3 862
ZÁRÓ BRUTTÓ É.	323	323	33 684	9 990	43 674	892	0	892	0	44 889
Nyitó é.cs.	0	0	22 312	0	22 312	314	0	314	0	22 626
Terv szerinti növekedés	0	0	2 896	0	2 896	89	0	89	0	2 985
Terv szerint csökkenés selejtezés miatt	0	0	1 741	0	1 741	23	0	23	0	1 764
Terven felüli növekedés	0	0	0	0	0	0	4	4	0	4
Terven felüli csökkenés	0	0	0	0	0	0	4	4	0	4
Záró é. cs.	0	0	23 467	0	23 467	380	0	380	0	23 847
NYITÓ NETTÓ É.	326	326	11 518	6 390	17 908	360	8	368	0	18 602
ZÁRÓ NETTÓ É.	323	323	10 217	9 990	20 207	512	0	512	0	21 042

4.3 Tárgyi eszközök állományváltozása

2024. év	adatok millió Ft-ban							
MEGNEVEZÉS	INGATLANOK			MŰSZAKI BERENDEZÉS	EGYÉB BERENDEZÉS	BEFEJEZETLEN BERUHÁZÁS	BERUHÁZÁSRA ADOTT ELŐLEGEK	TÁRGYI ESZKÖZÖK ÖSSZESEN
	Saját ingatlanok	Vagyonkezelésbe átvett ingatlanok	Összesen					
NYITÓ BRUTTÓ É.	6 325	7 400	13 725	18 196	11 180	3 364	23	46 488
Vásárlás	0	0	0	0	0	4 788	1 135	5 923
Aktiválás	180	81	261	1 240	3 014	0	0	4 515
Átsorolás	0	0	0	0	0	46	0	46
Növekedés összesen	180	81	261	1 240	3 014	4 834	1 135	10 484
Értékesítés	0	0	0	12	97	0	0	109
Selejtezés,Bontás	2	0	2	1 180	53	3	0	1 238
Térítés nélküli átadás	0	0	0	45	0	0	0	45
Egyéb csökkenés	0	0	0	0	0	1	1 068	1 069
Aktiválás	0	0	0	0	0	4 515	0	4 515
Csökkenés összesen	2	0	2	1 237	150	4 519	1 068	6 976
ZÁRÓ BRUTTÓ É.	6 503	7 481	13 984	18 199	14 044	3 679	90	49 996
Nyitó é.cs.	2 456	4 718	7 174	12 182	7 553	0	0	26 909
Terv szerinti écs növekedés	278	304	582	1 323	1 479	0	0	3 384
Terv szerinti écs csökkenés értékesítés miatt	0	0	0	12	95	0	0	107
Terv szerinti écs csökkenés selejtezés miatt	2	0	2	1 180	53	0	0	1 235
Terv szerinti écs csökkenés térítés nélküli átadás miatt	0	0	0	45	0	0	0	45
Terven felüli écs növekedés	1	0	1	0	0	0	0	1
Terven felüli écs csökkenés	1	0	1	0	0	0	0	1
Záró é. cs.	2 732	5 022	7 754	12 268	8 884	0	0	28 906
NYITÓ NETTÓ É.	3 869	2 682	6 551	6 014	3 627	3 364	23	19 579
ZÁRÓ NETTÓ É.	3 771	2 459	6 230	5 931	5 160	3 679	90	21 090

4.4 Légiforgalmi irányítási szolgáltatások árbevétele – földrajzi megbontásban

Átrepülő forgalom - Útvonaliirányítási Díjbevétele				adatok millió Ft-ban			
Sorrend	Ország	2024. értékesítés árbevétele	2024. értékesítés %				
1	Törökország	8 895	18%				
2	Egyesült Arab Emírátsok	4 468	9%				
3	Németország	4 008	8%				
4	Egyesült Királyság	3 503	7%				
5	Katar	3 030	6%				
6	Írország	2 454	5%				
7	Málta	2 085	4%				
8	Magyarország	1 707	3%				
9	Ausztria	1 274	3%				
10	Lengyelország	1 244	3%				
11	Szingapúr	1 083	2%				
12	Hollandia	970	2%				
13	Franciaország	861	2%				
14	Dél-Korea	772	2%				
15	Csehország	760	2%				
16	Amerikai Egyesült Államok	669	1%				
17	Kína	637	1%				
18	India	619	1%				
19	Svájc	598	1%				
20	Románia	562	1%				
21	Thaiföld	552	1%				
22	Tajvan	504	1%				
23	Luxemburg	502	1%				
24	Szerbia	496	1%				
25	Svédország	474	1%				
	Egyéb országok	6 237	14%				
	Összesen	48 964	100%				

Közelkörzet - Terminálirányítás Díjbevétele				adatok millió Ft-ban			
Sorrend	Ország	2024. értékesítés árbevétele	2024. értékesítés %				
1	Magyarország	3 280	27%				
2	Írország	2 632	21%				
3	Németország	1 004	9%				
4	Kína	655	6%				
5	Törökország	536	5%				
6	Egyesült Királyság	380	3%				
7	Svájc	336	3%				
8	Egyesült Arab Emírátsok	271	2%				
9	Hollandia	254	2%				
10	Lengyelország	238	2%				
11	Katar	234	2%				
12	Franciaország	202	2%				
13	Izrael	190	2%				
14	Ausztria	168	1%				
15	Belgium	124	1%				
16	Luxemburg	118	1%				
17	Finnország	102	1%				
18	Málta	88	1%				
19	Egyiptom	86	1%				
20	Spanyolország	80	1%				
21	Dél-Korea	77	1%				
22	Görögország	75	1%				
23	Norvégia	74	1%				
24	Amerikai Egyesült Államok	73	1%				
25	Üzbegisztán	72	1%				
	Egyéb országok	378	2%				
	Összesen	11 727	100%				

Koszovó felett átrepülő forgalom Díjbevétele				adatok millió Ft-ban			
Sorrend	Ország	2024. értékesítés árbevétele	2024. értékesítés %				
1	Törökország	574	24%				
2	Egyesült Királyság	240	10%				
3	Németország	178	7%				
4	Írország	145	6%				
5	Egyesült Arab Emírátsok	125	5%				
6	Málta	98	4%				
7	Magyarország	91	4%				
8	Katar	89	4%				
9	Egyiptom	60	2%				
10	Görögország	59	2%				
11	Szerbia	58	2%				
12	Ausztria	55	2%				
13	Izrael	54	2%				
14	Csehország	53	2%				
15	Hollandia	48	2%				
16	Lengyelország	40	2%				
17	Svájc	39	2%				
18	Franciaország	38	2%				
19	Amerikai Egyesült Államok	28	1%				
20	Bulgária	26	1%				
21	Svédország	26	1%				
22	Szaúd-Arábia	24	1%				
23	Kína	22	1%				
24	Olaszország	19	1%				
25	Dél-Korea	18	1%				
	Egyéb országok	220	9%				
	Összesen	2 427	100%				

4.5 Importbeszerzések

2024. év

adatok millió Ft-ban

Ország	2024. Termékbeszerzés	2024. Szolgáltatás beszerzés
Franciaország	0	2 868
Belgium	0	1 895
Németország	221	230
Szlovákia	0	171
Ausztria	62	142
Hollandia	0	87
Csehország	0	69
Szlovénia	0	66
Bulgária	0	52
Írország	0	43
Olaszország	1	34
Románia	0	19
Spanyolország	706	14
Litvánia	0	8
Svédország	0	1
Dánia	13	0
EU országok összesen	1 003	5 699
Norvégia	195	431
Izland	0	330
Szerbia	8	290
Koszovó	0	99
Egyesült Királyság	1	86
Észak-Macedónia	0	64
Bosznia-Hercegovina	0	53
USA	0	26
Svájc	0	17
Kanada	0	5
Törökország	1	0
Nem EU országok összesen	205	1 401
Importbeszerzések	1 208	7 100

4.6 Társasági adóalap módosító tételek

2024. évi társasági adóalapot módosító tételek

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Összeg
Társasági adóalapot növelő tételek összesen:	16 003 975
A várható kötelezettségekre és a jövőbeni költségekre képzett céltartalék, céltartalékot növelő összeg	9 105 264
A számviteli törvény szerint az adóévben terv szerinti értékcsökkenési leírásként és terven felüli értékcsökkenésként elszámolt összeg, kivezetett eszközök könyv szerinti értéke	6 379 609
Nem a vállalkozási, bevételszerző tevékenységgel kapcsolatos költségek, ráfordítások összege	41 438
Jogerős határozatban megállapított bírság, az Art. és Tb-törvények szerinti jogkövetkezmények ráfordításként elszámolt összege az önellenőrzéshez kapcsolódó kivételével	50
Az adóévben követelésre elszámolt értékvesztés összege	95 444
Behajthatatlan követelésnek nem minősülő, adóévben elengedett követelés	314 898
Kapcsolt vállalkozások között a szokásos piaci ár és az alkalmazott ellenérték alapján számított különbözet	67 272
Társasági adóalapot csökkentő tételek összesen:	22 337 123
Előző évek elhatárolt vesztesége	1 260 423
A várható kötelezettségekre és a jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék felhasználása következtében az adóévben bevételként elszámolt összeg	4 313 724
Az adótörvény szerint figyelembe vett értékcsökkenési leírás összege, kivezetett eszközök számított nyilvántartási értéke	6 435 243
Behajthatatlanná vált követelés leírásakor a korábbi adóévekben adóalap növelő tételként elszámolt értékvesztés összege, valamint a követelés átruházásakor, kiegyenlítésekor, beszámításakor elszámolható összeg, az adóévben visszaírt értékvesztés	157 588
Az adott adomány, támogatás igazolt összege	21 000
Egyéb csökkentő jogcímek (elszámolási egyenlegek összevontan)	10 149 145

4.7 A környezet védelmét közvetlenül szolgáló immateriális javak és tárgyi eszközök

A Szt. 94. § (1) A környezet védelmét közvetlenül szolgáló tárgyi eszközök - 92. § (1) bekezdése szerint - részletezett adatai

adatok ezer Ft-ban

Telephely	Megnevezés	Aktiválási dátum	Bruttó érték 2023.12.31	Halmazott értékcsökkenés 2023.12.31	Nettó érték 2023.12.31	2024. évi bruttó érték változás (+) növekedés (-) csökkenés	2024. évi értékcsökkenési érték változás (+) növekedés (-) csökkenés	Bruttó érték 2024.12.31	Halmazott értékcsökkenés 2024.12.31	Nettó érték 2024.12.31
KRAD	Kőrishegyi radarállomás napkollektoros rendszer	2012.06.11	9 932	9 130	802	0	783	9 932	9 913	19
PRAD	Püspökladányi radarállomás napkollektoros rendszer	2012.07.12	9 810	8 965	845	0	822	9 810	9 787	23
PRAD	Püspökladányi radarállomás hulladéktároló	2012.03.19	3 411	804	2 607	0	68	3 411	872	2 539
LHBP	Forgó utca csapadékvíz szikkasztó kutak	2013.12.12	1 633	657	976	0	65	1 633	722	911
LHBP	Monitoring kút	2014.11.10	513	469	44	0	44	513	513	0
LHBP	Veszélyes hulladéktároló Kőrishegy	2014.02.18	4 299	849	3 450	0	86	4 299	935	3 364
LHBP	ANS III szennyvíz hálózat rákötése a Fővárosi Csatornázási Művek hálózatára	2018.12.28	7 814	3 915	3 899	0	782	7 814	4 697	3 117
LHBP	ANS III csatorna közműfejlesztési hozzájárulás	2018.12.28	8 786	4 402	4 384	0	879	8 786	5 281	3 505
LHBP	Szennyvízátemelő műtárgy felújítása	2018.10.31	9 500	7 111	2 389	0	1 366	9 500	8 477	1 023
LHBP	ANS I épület tetőszigetelés	2018.10.31	45 998	23 780	22 218	0	4 600	45 998	28 380	17 618
PRAD	Szennyvíz hálózat rekonstrukció	2020.08.03	13 251	4 522	8 729	0	1 325	13 251	5 847	7 404
KRAD	Szennyvíz hálózat rekonstrukció	2020.11.03	14 182	4 318	9 864	0	1 443	14 182	5 761	8 421
LHBP	Környezetvédelmi szoftver	2021.09.22	414	235	179	0	104	414	339	75
LHBP	Bálázógép	2023.12.29	1 090	1	1 089	0	182	1 090	183	907
LHBP	Aggregátorok zajtompítóinak cseréje (*)	2023.12.18	3 246	0	0	0	0	0	0	0

(LHBP= HC Székház, KRAD = Kőrishegyi radarállomás, PRAD= Püspökladányi radarállomás), (*) A megvalósított Környezetvédelmi beruházások egy meglévő eszközön végzett értéknövelő beruházások, nincs önálló értékük.

4.8 A veszélyes hulladékok, környezetre káros anyagok mennyiségi és értékadatai

A HungaroControl Zrt. tevékenysége során 2024. évben képződött, érvényes hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező hulladékkezelő partnereknek átadott veszélyes hulladékok, valamint a nyitó és zárókészletek mennyiségi adatait az alábbi táblázat foglalja össze részletesen, a hulladékok veszélyességi osztálya szerint csoportosítva.

Hulladék azonosító kód (EWC)	Veszélyességi jellemző a 2012. évi CLXXXV.	Hulladék megnevezés	MENNYISÉG (KG)				
			2023. évben képződött	2024. évi nyitókészlet	2024. évben képződött	2024. évben kezelésre átadott	2024. évi zárókészlet
08 01 11*	HP 14	Szerves oldószer, festékmарadék	58	0	0	0	0
08 03 17*	HP 14	Veszélyes anyagokat tartalmazó, hulladékká vált toner	66	5	52	57	0
13 02 05*	HP 14	Fáradt olaj	211	0	0	0	0
13 05 08*	HP 14	Olajos iszap	4 760	0	5 820	5 820	0
15 01 10*	HP 14	Szennyezett csomagolási hulladék	20	8	1	8	1
15 01 11*	HP 14	Kiürült hajtógáz palack	23	21	4	21	4
15 02 02*	HP 14	Veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok	1 055	0	1 136	1 053	83
16 02 11*	HP 14	Hőcserélő hulladék, hűtő	46	0	139	139	0
18 01 03*	HP 14	Egészségügyi ellátásból származó hulladékok	25	1	4	5	0
20 01 21*	HP 14	Fénycsővek	19	14	3	16	1
20 01 23*	HP 14	Hűtőgép	71	0	0	0	0
20 01 33*	HP 14	Elemek, akkumulátorok	125	0	394	339	55
20 01 35*	HP 14	Veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések	0	0	9	9	0
Összesen			6 479	49	7 562	7 467	144

* környezetre veszélyes

A HungaroControl Zrt. veszélyes hulladékokkal kapcsolatos kezelési költsége 2024. évben összesen 672 ezer forint kiadást jelentett.

adatok ezer Ft-ban		
Hulladék típusok	2023. év	2024. év
Veszélyes hulladék költsége	390	672
Összesen	390	672

A HungaroControl Zrt. tevékenysége során veszélyes, kis mennyiségben veszélyes anyag, illetve készítménynek minősülő termékeket is felhasznál, elsősorban a takarítási-fertőtlenítési feladatok ellátására. Felhasználásuk a vonatkozó jogszabályi előírások betartásával, kizárólag érvényes, magyar nyelvű biztonsági adatlap birtokában történhet.

A 2024. évben a Társaság összesen 0 kg veszélyes anyagnak/készítménynek minősülő terméket használt fel. (Üzemanyag, olajfelhasználás nincs beszámítva).

4.9 Egyéb környezetvédelmi kötelezettségek

A HungaroControl Zrt. környezetvédelmi céltartalék képzésére tevékenysége alapján nem kötelezett.

A HungaroControl Zrt. jogszabályokból, illetve hatósági kötelezésekből eredő egyéb környezetvédelmi kötelezettségeit 2024. évben is teljesítette. A díjakat és egyéb költségeket részletesen az alábbi táblázat mutatja be:

adatok ezer Ft-ban		
Egyéb környezetvédelmi kötelezettségek	2023. év	2024. év
Környezetvédelmi termékdíj	198	58
Kiterjesztett gyártói felelősségi díj (2023.07.01-től)	114	255
Környezetterhelési díj	144	153
Monitoring kút vizsgálat	38	46
Szennyvízkezelő műtárgyak karbantartása, tisztítása	430	461
Légszennyező pontforrásmérés	0	215
Tartály-szivárgásvizsgálatok	521	245
Klímaberendezések hűtőkörei után fizetendő felügyeleti díj (NKVH Zrt. részére)	89	86
KIR rendszer tanúsításának díja	416	480
Környezetvédelmi igazgatási szolgáltatási díjak	64	56

4.10 Szakmai rövidítések magyarázata

Szakmai rövidítések, kifejezések magyarázata angolul			
ACC	Area Control Center Távolsági Irányítás	HUFRA	Hungarian Free Route Airspace Magyar Szabad Útvonalú Légtér
ADS-C	Automatic dependent surveillance — contract Légi járművek automatikus felderítése, megfigyelése-szerződött szerzerrel	IÉM	Air Traffic Controller Career Agreement Irányítói Életpálya Megállapodás
AG	Attention guidance Figyelem vezérlése	IFR RPAS	Instrument Flight Rules Remotely Piloted Aircraft Systems Műszeres repülési szabályok GPS/GNSS-technológia által vezérelt gépek és a távirányítású légi jármű-rendszerek esetében
AGL	Airfield Ground Lighting Repülőtéri Földi Világítás	IFRS	International Financial Reporting Standards Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok
AIS	Aeronautical Information Service Légiforgalmi Tájékoztató Szolgálat	K+F	Research and Development Kutatás-fejlesztés
AMAN	Arrival Management Repülőtéri leszállító rendszer	KFOR	Kosovo Force Kosovói Nemzetközi Biztonsági Erő
ANS	Air Navigation Services Légiforgalmi Szolgálatok	KSZ	Collective Agreement Kollektív Szerződés
ANSP	Air Navigation Service Provider Légiforgalmi Irányító Szolgálat	LARA	Local and Sub-Regional Airspace Management Support System Helyi és Szubregionális Légtérkezelési Támogatási Rendszer
APP	Approach Közel-körzeti irányítás	MATIAS	Magyar AutoMaTed and Integrated ATC System Magyar automatizált és integrált légiforgalmi rendszer
ARES	Airspace reservation Légtér foglalás	MKVK	Hungarian Chamber of Auditors Magyar Könyvvizsgálói Kamara
ASR	Automatic Speech Recognition Automatikus beszéd felismerés	MNV Zrt.	Hungarian National Property Management Ltd. Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt.
ATC	Air Traffic Control Légiforgalmi Irányítás	MtM	Mark-to-Market Nyitott pozíció aktuális piaci értéke
ATM	Air Traffic Management Légiforgalmi Irányítás	PCP	Pilot Common Project Kísérleti közös projekt
CDA	Continuous Descent Approach Folyamatos süllyedési megközelítés	PKI	Public Key Infrastructure Nyilvános kulcsú tanúsítás
CEF	Connecting Europe Facility Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	rTWR	Remote Tower Távolsági torony irányítás
CRCO	Central Route Charges Office Központi Útvonaldíj Iroda	SAFEMODE	Strengthening synergies between Aviation and maritime in the area of human Factors towards achieving more Efficient and resilient MODE of transportation Az emberi tényezők területén meglévő szinergiák erősítése a légi- és víziközlekedésben egy hatékonyabb és reziliensebb közlekedésért
DAM	Dynamic Airspace Management Dinamikus légtér gazdálkodás	SDA	Sesar Deployment Alliance SESAR végrehajtási szövetség, nonprofit szervezet
DLR	Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt (DLR) Német Űrközpont	SDM	SESAR Deployment Manager SESAR Üzemeltetési Irányító Szervezet
DLS	Datalink Services Adatkapcsolati szolgáltatás	SESAR	Single European Sky ATM Research Egységes Európai Egységes Légtér Irányítási Kutató Program
E-AMAN	Extended AMAN (AMAN-Arrival Management) Kiterjesztett repülőtéri leszállító rendszer	STAM	Short-Term Air Traffic Flow Capacity Management Rövid távú áramlásszervezés
EFPL	Extended Flight Plan Kiterjesztett repülési terv	SU	Service Unit Szolgáltatási Egység
En-route (ENR)	Route Charge Útvonalirányítás	SWIM	System Wide Information Management Rendszer szintű információ menedzsment
EU	European Union Európai Unió	TEN-T	Trans-European Transport Network Transzeurópai Közlekedési Hálózat
EUROCONTROL	European Organisation for the Safety of Air Navigation Európai Szervezet a Légiközlekedés Biztonságáért	TEN-T EERP	TEN-T European Economic Recovery Plan TEN-T Európai Gazdaságélénkítő Terv
FAB	Functional Airspace Block Funkcionális Légtér blokk	TNC	Terminal Navigation Charge Terminálirányítási Díj
FAB CE	FAB Central Europe Közép-Európai Funkcionális Légtér blokk	UPMS	User profile management Felhasználói profil menedzsment
FDP	Flight Data Processing Repülési adat feldolgozás	UTM	Unmanned Aerial System Traffic Management Pilóta nélküli légi járművek forgalom menedzsmentje
FIFO	First In-First Out Elsőként Be-Elsőként Ki	VDL	VHF (Very High Frequency) Data/ Digital Link VHF digitális adatkapcsolat
FRA	Free Route Airspace Szabad Útvonalú Légtér	VGS	VDL Ground Station VDL földi állomás
GREAT	Greener Air Traffic Operations Zöldebb légiközlekedési működés	VME	VDL Monitoring Equipment VDL monitoring eszköz
Hjt	Act on the Status of Defense Forces Honvédek jogállásáról szóló törvény	VPPP	Virtual Pseudo Pilot Platform Virtuális Álpilóta platform